Nr 204. Sobota, dnia 8 września 1928 r. Cena 10 groszy. Rok XXIII.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

Jasna Góra w blaskach tryumfu idei Chrystusowej.

Trzydniowy Kongres Eucharystyczny zgromadzi w Częstochowie miljonową rzeszę wiernych z całej Polski.

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Częstochowie trzechdniowy Kongres Eucharystyczny, który zgromadzi u stóp Królowej Korony Polskiej Najświętszej Marji Panny Jasnogórskiej miljonowe rzesze wiernych synów Kościoła katolickiego z całej Polski.

Na uroczystość Kongresu, przypadającą na święto Narodzenia Matki Boskiej, przybędą nietylko rzesze pątników z najdalszych zakątków kraju, przybywające dorocznym zwyczajem na dzień odpustu, lecz zarówno i specjalne pielgrzymki i delegacje religijne ze wszystkich miast polskich.

Podniosłe uroczystości kongresowe ku czci Przenaświętszego Sakramentu, ku czci Słowa Wcielonego będą wielkim tryumfem idei katolickiej, zbudowanej na opoce Piotrowej, której nie zwyciężą bramy piekielne.

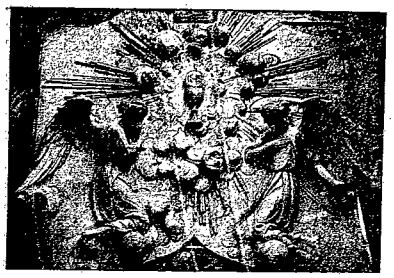

Adoracja Najśw. Eucharystji na Jasnej Górze.

Czem jest słońce dla świata, tem Najświętszy Sakrament dla katolików. Przeto Kościół katolicki od zarania swego, bo od katakumb, rozwijał kult Eucharystji. Wiek XX przyniósł nam nową jego formę—Kongresy Eucharystyczne. Zapoczątkowane w Rzymie przez odbyty tam pierwszy kongres o charakterze międzynarodowym, kongresy mają za zadanie pogłębienie w duszach jednostek i społeczeństw miłości względem Tego, który tak ukochał ludzi, że dla nich stał się „więźniem miłości", u Niego, jako u źródła, szukać lekarstwa na najważniejsze bolączki żywota i z Niego czerpać natchnienie do rozwiązania aktualnych zagadnień życiowych.

Z kongresów międzynarodowych ostatni odbył się w roku ubiegłym w Chicago, dokąd udał się i Najprzewielebniejszy Arcypasterz naszej Diecezji J. E. ks. Biskup dr. Teodor Kubina, celem wzięcia udziału w obradach i zapoznania się z życiem duchowem Polonji amerykańskiej.— W ostatnich czasach dla podniesienia ducha religijnego w jak najszerszych warstwach społeczeństwa powstała praktyka urządzania kongresów narodowych bądź też diecezjalnych.

W roku ubiegłym odbył się Diecezjalny Kongres Eucharystyczny w Inowrocławiu, w początkach czerwca r. b. we Lwowie, w końcu czerwca w Łodzi, a obecnie wielki Kongres Eucharystyczny o charakterze ogólno narodowym, połączony ze zjazdem Episkopatu i duchowieństwa z całej Polski odbywać się będzie przez trzy dni w Częstochowie.

Prace Kongresu łączone będą z korną modlitwą, zanoszoną do Królowej Korony Polskiej i utajonego w Eucharystji Chrystusa Pana, przez którego miłość można odrodzić życie nasze. Ostateczne zaś wyniki narad, ujęte w formie rezolucji kongresowych, będą niejako cennym drogowskazem do ugruntowania życia jednostek i społeczeństwa na podstawach wzniosłej nauki Chrystusa o miłości bliźniego.

Jeżeli Polska cała pragnie odrodzenia duchowego w dobie rozwoju grubego materjalizmu i klasowych egoizmów, które wzniecają niszczącą walkę między poszczególnemi odłamami społeczeństwa, to odrodzenie duchowe można osiągnąć tylko za pomocą potęgi twórczej, jaką jest siła nadprzyrodzonej miłości, wypływająca z wiekuistego Testamentu Miłości — z Eucharystji.

I oto właśnie Kongres Eucharystyczny w Częstochowie, mający charakter kongresu ogólnonarodowego, da nam możność zastanowienia się: czem jesteśmy i dokąd zmierzamy. Czy droga obrana doprowadzi nas do gościńca Wiecznej Światłości, czy miłość, prawda i kult dla Zbawiciela stały się, czy dopiero stać się mają udziałem naszego codziennego postępowania.

Taka chwila zastanowienia potrzebna jest dla duszy każdego chrześcijanina, jak pożywienie dla ciała. Z chwili tej każdy uczestnik Kongresu winien odnieść duże korzyści moralne, zastanawiając się w skupieniu ducha nad tem, czem jest Eucharystja św. i co robimy, aby Jej blask przyniósł nam prawdziwe Światło Wiary, której Moc nakazała, aby iść drogą obraną przez Chrystusa.

Musimy więc wykazać, że miłość braterska, nakazana nam przez Najwyższego, w dniach uroczystości Kongresu zgromadzi wszystkich katolików pod sztandarem Chrystusowym, a serca nasze, przepełnione uczuciem uwielbienia dla Tego, który umarł za nas na krzyżu, splotą się w wieniec ofiarny najczystszych uczuć, złożony na pomniku wiary.

Przenajświętszy Sakrament jest darem ponad wszystkie dary, a jak mówi św. Augustyn: „Bóg, acz Najmędrszy — więcej dać nie umie, acz Najpotężniejszy — więcej dać nie może, acz Najbogatszy — niema coby więcej dał".

Bądźmy też godni przyjęcia tego daru, wykażmy, że ofiara Męki i Śmierci Chrystusa jest dla nas tym drogowskazem, który poprzez wszelkie zawiłości życia doprowadzi nas do upragnionego celu.

To też wykorzystajmy ten moment! Wykorzystajmy wielką uroczystość Kongresu, stając w zwartych szeregach tych wszystkich, którzy obecnością swą zadokumentują nie tylko liczebną potęgę Kościoła katolickiego w Polsce, ale sercem przyjmą każde zasłyszane słowo, a z duszy swej zbudują na trwałych fundamentach niezniszczalnych gmach Wiary św. oraz miłości Boga i Ojczyzny.

R...

Uroczyście bije dzwon...

Z katedralnej szczytów wieży
Uroczyście bije dzwon...
...Dzwon dostojny, gdy uderzy,
Śle pod gwiezdny Boga tron
Hymnu wiary rzewny ton,
Na srebrzystej tonów fali
Tysiąc ozwie się ich w dali,
Gdy uderzy dzwonów - dzwon...

Płaczą, jęczą dzwonów głosy
W rozmodlonej dźwięków wierze;
Na lazury, pod niebiosy
Płyną rzewne ich pacierze,
Pieśnią Bożą, pieśnią świętą,
Tak rozlewną, niepojętą,
Modlitewnym śpiżu jękiem,
Rozełkanym dźwięków-dźwiękiem

Bijcie dzwony, bijcie dzwony,
Niechaj Stwórca was usłyszy:
Sercem dzwonów pochwalony
Wszechmogący Bóg uciszy
Żal serdeczny, niezgojony,
Cierpień skargą wyrzeźbiony;
Bijcie dzwony, Pan nad pany
Chorał słyszy nieskalany.

St. R.

Ojciec św. Pius XI nadesłał list z błogosławieństwem na Kongres Eucharystyczny w Częstochowie.

Program Kongresu Eucharystycznego w Częstochowie.

Piątek, dzień 7-my września po południu:

Godz.4,30: Przyjęcie na dworcu J. E. Ks. Prymasa Augusta Hlonda.

Godz. 7,00: Otwarcie Kongresu. Veni Creator w Bazylice Jasnogórskiej, procesja po wałach, wystawienie Przenajśw. Sakramentu na „Szczycie", przemówienie J. E. Ks. Biskupa Kubiny, wspólne wyznanie wiary. Przemówienie J. E. Ks. Prymasa Augusta Kardynała Hlonda. 1-sze kazanie: Chrystus Eucharystyczny — Król świata — wygł. O. Dominik T. J.

ADORACJA NOCNA.

Sobota, dzień 8-my września do południa:

(Od północy ciche msze św. na „Szczycie").

Godz. 6-ta. Msza św., podczas której będą śpiewane Godzinki. — 2-gie kazanie: Chrystus Eucharystyczny — Król miłości — wygł. ks. Dziekan T. Jankowski.

Godz. 8,30. Msza św. dla wojska i wojskowych organizacji. 3-cie kazanie: Chrystus Pan i żołnierz. — O. Alfons z Zakonu OO. Paulinów.

Godz. 9,30. Msza św. dla młodzieży szkolnej. 4-te kazanie: Chrystus Eucharystyczny a młodzież. — Ks. pref. Piotr Sobański.

Godz. 11-ta. Suma Pontyfikalna, odprawiona przez J. E. Ks. Prymasa Augusta Kardynała Hlonda. 5-te kazanie: Matka Boska a Eucharystja św. — J. E. Ks. Biskup Lisiecki.

Program po południowy:

Godz. 3-cia. Zebranie dla kobiet na placu przed „Szczytem". 1. Re-

Kwiatek Seraficzny

Boskiemu Więźniowi Miłości

w Eucharystji

Wyszło 9-te wydanie z pod prasy, pomnożone **z Różańcem do śpiewu i Nabożeństwem do Cudownej św. Tereneczki.**

na prześlicznym papierze, druk najładniejszy i czytelny.

Z okazji nadzwyczajnego Kongresu Eucharystycznego w Częstochowie dnia 8-go września roku bieżącego, poleca się Czcigodnym Czcicielom Najśw. Sakramentu powyższą książkę. Dla tych, którzy jeszcze książeczki tej nie mają, będzie ona najmilszą i najwznioślejszą Pamiątką z Kongresu Eucharystycznego

— Książkę tę nabyć można w Częstochowie, prawie w każdym handlu z książkami. —

rat: Eucharystja św. a rodzina — s. Dziekan Zawadzki. 2. Referat: ucharystja św. — źródło siły apo- olskiej kobiety katolickiej. — P. arja Kalińska z Dąbrowy.

Godz. 4,30. Zebranie dla młodzie y męskiej i żeńskiej. 1. Referat: ucharystja św. — źródło czysto- ci panieństwa. — Ks. Prob. Czer- k. 2. Referat: Eucharystja św. — ła do ideału — P. Prof. Getwiń- ki.

Godz. 6-ta. Zebranie dla mężów atolickich. 1. Referat: Euchary- ja św. — a mężczyzna katolicki. — Ks. Dyr. Gawlina. 2. Referat: ucharystja św. — źródło siły apo- olskiej dla mężczyzny. — Dr. Wa lewski, prezes Ligi Kat. Djec. zęstochowskiej.

Godz. 7,30. Procesja Eucharysty- zna z Bazyliki przez wały na Szczyt. 6-te kazanie: Obowiązek adośćuczynienia Chrystusowi Eu- harystycznemu. — Ks. Prałat B. Wróblewski.

ADORACJA NOCNA.

Niedziela, dzień 9-ty września do południa:

(Od północy ciche Msze św. na „Szczycie").

Godz. 6-ta. Msza św., podczas tórej śpiewane będą Godzinki. -me kazanie: Chrystus Eucharytyczny — Król umarłych — O. ius z Zakonu OO. Paulinów.

Godz. 8-ma. Po Mszy św. Procesja Eucharystyczna z Jasnej Góry o Katedry Częstochowskiej. Suma Pontyfikalna, odprawiona przez . E. Ks. Metropolitę Sapiehę. 8-me azanie: Chrystus Eucharystyczny, apłan i kościół — J. E. Ks. Biskup Okoniewski.

Uwaga: Po nabożeństwie w Katedrze przerwa obiadowa. Następnie zbiórka wszystkich uczestników Kongresu przed „Szczytem" a Jasnej Górze o czasie oznaczonym w programie, t. j. o godzinie -ej po południu.

Program po południowy:

Godz. 3-cia. Pochód Katolickich Robotników z placu przed Katedrą a plac przed Jasną Górą.

Godz. 4-ta. 9-te kazanie: Chrystus — Robotnik — J. E. Ks. Biskup Kubina. Zakończenie Kongresu. **Te Deum i Boże, coś Polskę.**

OBRADY SEKCYJNE.

Sobota, dzień 8-my września po południu:

Godz. 3-cia po południu. Zebranie kapłanów, biorących udział w Kongresie. 1. Referat: Eucharystja św. w życiu kapłana — Ks. Prałat Maśliński. 2. Referat: Stowarzyszenie Adoracji Najśw. Sakramentu dla kapłanów — Ks. Mateusz Jeż. 3. Referat: Krucjata Eucharystyczna — O. Bok T. J.

Godz. 5-ta po południu. Sejmik Ligi Katolickiej. Sprawozdanie Sekretarjatu Generalnego. Referat: Eucharystja, a Akcja Katolicka. — Inż. Piechocki. Obrady nad rezolucjami.

Informacje

dla uczestników Kongresu

Do mieszkańców m. Częstochowy. Komitet Wykonawczy Kongresu Eucharystycznego zwraca się do wszystkich mieszkańców Częstochowy z gorącą prośbą, aby domy swe na Kongres zechcieli od powiednio udekorować, aby całe miasto przybrało odświętną szatę oraz, aby nie czyniono trudności w zawieszaniu dekoracji wyznaczonym do tego ludziom przez Sekcję Dekoracyjną Kongresu Eucharystycznego. Jesteśmy przekonani, że miasto, oceniając należycie doniosłość chwili, przyjdzie z pomocą Komitetowi Wykonawczemu Kongresu Eucharystycznego i okaże się godnem tak wielkiej uroczystości.

Nabożeństwa w kościołach częstochowskich w dniach: 8 i 9 września. W dniach 8 i 9 września we wszystkich kościołach częstochowskich odprawiane będą ciche msze św. o godzinach, w których w niedziele i święta zwykle się odbywają uroczyste nabożeństwa, aby wszyscy ci, ktrzy nie mogą brać udziału w uroczystych nabożeństwach Kongresu, wysłuchać mogli mszy św.

Procesja z Jasnej Góry do Katedry będzie szła w porządku następującym: Środkiem Alei postępować będzie celebrans i duchowieństwo, po obu jezdniach zaś sztandary i wszyscy uczestnicy Kongresu, ustawieni w rzędy. Publiczność będzie stać na chodnikach i nie posuwać się wraz z procesją.

Celem wzięcia udziału w pochodzie robotniczym wszyscy robotnicy zebrać się powinni w niedzielę, dnia 9 września o godz. 3 po poł. na placu przed katedrą.

Pogotowie Ratunkowe. Polski Czerwony Krzyż w Częstochowie w porozumieniu z Magistratem m. Częstochowy urządza na czas trwania Kongresu Eucharystycznego pogotowie ratunkowe w następujących punktach: 1) w Klasztorze na Jasnej Górze, 2) w szkole powszechnej przy ul. Jasnej nr. 1, 3) w Magistracie (pokój nr. 1), 4) w domu miejskim wodociągów i kanalizacji przy ul. Strażackiej. Oprócz powyższego czynne będą lotne drużyny ratownicze harcerskie. Pogotowiem Ratunkowem kieruje dr. Parnowski wspólnie z Inspektorem wojewódz. P. Cz. Krzyża p. Tadeuszem, Koczanowiczem przy czynnym udziale całego zespołu zarządu miejscowego Oddziału P. Cz. Krzyża.

Sekcja kwaterunkowa uruchomiła w mieście Częstochowie 7 punktów informacyjnych, gdzie osoby stale urzędujące informować będą pytających.

Porządku pilnować będą oprócz policji straże pożarne, wezwane z całego okręgu.

Furmanki przybywające z pielgrzymkami skierowane zostaną na postój na pola przy drodze lisienieckiej oraz na place przy ul. Mickiewicza, zabroniony jest postój furmanek w podwórzach przy ul. Kordeckiego, gdyż wjazd i wyjazd ich przeszkadzałby w uroczystościach.

Utwory muzyczne i pieśni, które będą wykonane podczas uroczystości Kongresu Eucharystycznego. W dniu 8-ym b. m. o godz. 6 rano podczas mszy św. lud śpiewać będzie Godzinki przygotowane przez organistów, któremi przewodniczyć będzie ks. prof. Stanisław Kopeć.

O godz. 8-ej podczas mszy św. dla wojska grać będzie mszę pictrowińską Moniuszki orkiestra 27 pułku piech. pod dyrekcją p. Kardaszyńskiego.

O godz. 9-ej podczas mszy św. dla szkół śpiewać będą chóry I-go Gimn. Państw. pod dyrekcją prof. E. Mąkoszy.

O godz. 11-ej podczas sumy pontyfikalnej połączone chóry miejscowe i zamiejscowe odśpiewają: „Hymn ku czci Chrystusa-Króla", muzyka F. Nowowiejskiego (układ na chóry mieszane L. Wawrzynowicza pod jego osobistą dyrekcją), powszednią spowiedź Szamotulskiego, „Boga Rodzica" (układ A. Polińskiego), Psalm 64 Gomółki oraz „Bóg Stworzyciel", Szuberta.

Dnia 9-go podczas sumy pontyfikalnej w Katedrze będzie śpiewać chór tamtejszy (katedralny) z orkiestrą symfoniczną pod dyrekcją prof. J. Kowalskiego.

Chóry zamiejscowe winny być zaopatrzone w odpowiednie znaczki od swych parafji, na mocy których otrzymają bilety uczestnictwa u sekretarza djecezjalnego p. Kowalskiego (ul. Krakowska 13).

Radjo na Kongresie Eucharystycznym w Częstochowie. Radjo katowickie podawać będzie nabożeństwa, kazania i referaty Kongresu Eucharystycznego.

Wszyscy więc, którzy z powodu wieku, braku zdrowia lub innych przyczyn nie mogą brać udziału w uroczystościach Kongresu, mogą słuchać nabożeństwa i kazania przez radjo.

Przedstawienie Męki P. Jezusa w Częstochowie. Po Kongresie odbędzie się na wielkim placu koszarowym przy ul. Najśw. Marji Panny 64 przedstawienie Męki P. Jezusa, na wzór słynnych przedstawień w bawarskiem mieście Oberamergau.

Rzemieślnicy

pamiętajcie o rejestracji!

Ani jednego głosu rzemieślnika polskiego nie powinno braknąć przy wyborach do Izby Rzemieślniczej.

Baczność,

członkowie Chrześcijańskiej Demokracji, Czrześcijańskich Związkow Zawodowych i „Ogniska Robotniczego"

Stawcie się wszyscy w niedzielę 9 września o godz. 8-ej rano w Alei Sienkiewicza w celu wzięcia udziału w ogólnej procesji.

O godz. 2-ej po poł. tegoż dnia przybądźcie wszyscy na plac przed Katedrą, skąd wyruszy pochód robotniczy.

KOMITET.

Do ogółu robotników

w Częstochowie.

Prezydjum Sekcji Robotniczej Kongresu Eucharystycznego w Częstochowie wzywa ogół robotniczy naszego miasta, aby w dniu 9 września t. j. w niedzielę gremjalnie wziął udział w procesji ogólnej, która wyruszy z Alei Sienkiewicza o godz. 8 min. 30 rano.

Po południu zaś o godz. 2-ej winni wszyscy robotnicy i robotnice stawić się na plac przed Katedrą pod wezwaniem św. Rodziny w celu wzięcia udziału w pochodzie robotniczym na Jasną Górę.

Wszystkie organizacje robotnicze mają się stawić z własnemi sztandarami.

Robotnicy nienależący do organizacji zgłoszą się również do udziału w pochodzie.

— **Do członków Ligi Katolickiej.** Zarząd Ligi Katolickiej wzywa mężów katolickich i kobiety z obu Stowarzyszeń, aby podczas Kongresu Eucharystycznego wzięli udział w procesji na wałach ze światłem i ustawili się w rzędach po 6 osób, kobiety od ostatniej stacji na wałach do pomnika ks. Kordeckiego, a mężczyźni od 1-ej do ostatniej stacji w piątek, dn. 7 b. m., o godz. 6-ej wiecz., a w sobotę, dn. 8 b. m., o godz. 7-ej wiecz.

Do wiadomości

Uczestników Kongresu Eucharystycznego w Częstochowie.

„Sekcja Aprowizacyna Komitetu Wykonawczego Kongresu poda je do wiadomości wszystkich uczestników Kongresu Euchar., że w porozumieniu z przedstawicielami miejscowych jadłodajni, restauracji, piekarni i masarni został ustalony cennik orjentacyjny artykułów spożywczych, ceny których pod żadnym pozorem nie mogą przekraczać wysokości, podanej w cenniku.

Specjalnie po temu ustanowieni funkcjonarjusze Sekcji Aprowizacyjnej czuwać będą przez cały czas trwania Kongresu nad ścisłem przestrzeganiem przez wszystkie osoby handlujące cen, podanych w tymże cenniku.

W wypadkach zatem żądań nadzwyczajnych osoby zainteresowane winny zwrócić się do funkcjonarjuszy Sekcji Aprowizacyjnej lub wprost do przedstawicieli Policji Państwowej".

Sekcja Aprowizacyjna.

*

— **Specjalne pociągi do Częstochowy na Kongres Eucharystyczny**

Ze względu na spodziewane wzmożenie przyjazdu podróżnych do Częstochowy z okazji Kongresu Eucharystycznego wyprowadzony będzie z dworca głównego w Warszawie w nocy z 7 na 8 bm. o godz. 1,05 dodatkowy pociąg osobowy nr. 19 bis z przyjazdem do Częstochowy o godz. 7,46 dnia 8 września.

W kierunku odwrotnym uruchomiony będzie w dn. 8 bm. z Częstochowy do Warszawy dodatkowy pociąg osobowy nr. 20 bis według rozkładu: Częstochowa odjazd godz 18,35. Warszawa dworzec Główny przyjazd godz. 0,35 dnia 9 września br. Oba te pociągi zatrzymywać się będą na wszystkich stacjach i przystankach osobowych. Na pociągi nr. 19 bis i 20 bis przyjmowani będą podróżni kl. I, II i III na ogólnych zasadach taryfowych.

Do wiadomości podróżnych,

przybywających na Kongres Eucharystyczny.

Dla wygody podróżnych, przybywających do Częstochowy na uroczystości Kongresowe, poczyniły władze kolejowe następujące zarządzenia:

W dniach 8, 9, 10 i 11 września uruchomione będą trzy dodatkowe kasy biletowe na stacji Częstochowa i jedna dodatkowa kasa na stacji Stradom.

Ogółem zatem w czasie Kongresu funkcjonować będzie na stacji Częstochowa sześć kas i na stacji Stradom dwie, która to ilość kas, przy odpowiednim ich podziale na kierunki i rodzaje biletów, obsłuży podróżnych należycie, bez zbytecznego i uciążliwego oczekiwania w kolejkach, oraz zapobiegnie tłokowi.

Przed każdą z kas umieszczone zostaną dużych wymiarów tablice informacyjne, wskazujące, jakie oraz jakich kierunków i klas bilety kasa sprzedaje.

Nazewnątrz dworca przed podjazdem umieszczona będzie duża tablica orjentacyjna, szczegółowo objaśniająca podróżnych, gdzie pomieszczone są poszczególne kasy i jakie bilety każda z nich sprzedaje. Tym sposobem podróżni jeszcze przed wejściem do dworca będą po informowani dokładnie, do której kasy mają się udać i gdzie ona się mieści, tembardziej, że drogę do kas wskazywać będą specjalne napisy kierunkowe ze strzałkami.

Zaznacza się przytem, że kasa Nr. 6 na stacji Częstochowa (w biurze ekspedycji towarowej) i kasa Nr. 7 na stacji Stradom będą sprzedawały **wyłącznie bilety zbiorowe,** dla całych grup podróżnych, wyjeż-

PRZEZ ZAKOPCONE SZKIEŁKA

Niezależnie od indywidualnych zapatrywań na tę sprawę różnych metereologów miesiąc wrzesień rozpoczął się pod znakiem naogół dość ładnej słonecznej pogody, ktora zwiastuje nam nadchodzącą w całej swej krasie słynną z uroków polską jesień z srebrzystemi włókienkami „babiego lata".

Ponieważ skończył się okres letnich urlopów i wakacyjnych ferji, pocieszyć się należy przynajmniej tem, że i wrzesień ma swe niezaprzeczone powaby. Przedewszystkiem nie dokuczają już nam owe nieznośne upały, jakie trapiły nas w lipcu, a amerykan trapią jeszcze do tej pory, powtóre człek się nie denerwuje tem, że w czasie jego intensywnej pracy, gdy mu wielkie krople potu spływają z czoła, gdzieś tam w uroczych okolicach górskich lub nad morzem wypoczywają sfery uprzywilejowane po całorocznem próżnowaniu w murach miasta, — a wreszcie wrzesień posiada jeszcze i ten wielki plus, że właśnie o tej porze pojawia się na rynku wielka ilość owoców, które, jak wiadomo, stanowią bardzo pożyteczne dla zdrowia pożywienie, obfitujące w dużą ilość witamin.

Jestem niezłomnie przekonany, że o ile w sierpniu drożyzna w stosunkach do lipca spadła o pół proc. i koszta utrzymania rodziny złożonej z czworga osób spadły o 3 grosze dziennie, to na ten dodatni zwrot w sytuacji drożyźnianej wpłynęło w pierwszym rzędzie potanienie owoców, a głównie, jabłek i gruszek. We wrześniu zniżka będzie jeszcze wydatniejsza, stanieją co najmniej o 50 proc. węgierki i inne gatunki śliwek. Tak więc koszta utrzymania rodziny, złożonej z czworga osób, spadną we wrześniu nie o 3 grosze, ale może o całe 10 lub 20 groszy dziennie, o ile w budżecie domowym uwzględniać będzie my stałą pozycję na owoce, a przeważnie na śliwki. Przy takim sposobie odżywiania rodziny w końcu miesiąca koszta mogą się wydatnie zmniejszyć, a nawet w poszczególnych wypadkach może się zmniejszyć sama liczebność rodziny, gdyż młodsze dzieci mogą powymierać na dezynterję. Owoce są zdrowe, ale nie zawsze bezpieczne.

Dla młodzieży szkolnej miesiąc wrzesień jest miesiącem przełomowym, gdyż rozpoczyna się znowu żmudne łamanie głów nad podręcznikami szkolnemi. To też w ciągu tygodnia panował ruch ożywiony w księgarniach i sklepach z przyborami szkolnemi, a ojcowie byli codziennie nagabywani przez uczące się pociechy o coraz nowe wydatki na zeszyty, teczki, ekierki, dzienniki, książki, kątomierze, bruljony, czapki, berety, mundurki, fartuszki i t. p.

We wrześniu kończy się wakacyjny sezon ogórkowy, oczywiście przy miotnik „ogórkowy" należy rozumieć w znaczeniu przenośnem, gdyż właściwie dopiero teraz pojawia się na rynku obfitość ogórków, a w domach i restauracjach rozpoczyna się sezon mizerji ze śmietaną i octem lub ogórków kwaszonych, doskonale harmonizujących ze sztuką mięsa.

Skoro zgadało się o sztuce, nie można pominąć milczeniem faktu, że z dniem 1 września po dłuższych ferjach letnich został otwarty teatr „Rozmaitości" z nowym zastępem sił artystycznych, z nowemi dekoracjami, z nowym repertuarem i z nowym zasobem różowych nadziei na przyszłość.

Słowem, we wrześniu rozpoczyna się okres intensywnej pracy we wszystkich biurach, instytucjach, to warzystwach, zarówno jak i w parlamentach, sejmach, sejmikach, radach miejskich i gminnych. Jedynie stan rolniczy, który w czasie żniw najgorliwiej pracował, we wrześniu nieco wolniej oddycha, doznając zasłużonego po letnich znojach wypoczynku.

Z tego też powodu ożywia się ruch pątniczy, który w czasie dorocznego odpustu w dniu 8 września dosięga kulminacyjnego szczytu. W tym roku ponadto będziemy po raz pierwszy świadkami niezwykłej uroczystości religijnej, ogólnonarodowego zjazdu duchowieństwa i wiernych z całej Polski, z okazji wyznaczonego na ten czas Kongresu Eucharystycznego.

Takiego zjazdu już dawno Częstochowa nie oglądała, bowiem uroczystości poświęcenia wieży Jasnogórskiej młodsza generacja zgoła nie pamięta.

To też w przewidywaniu olbrzymiego napływu wiernych Magistrat postanowił uruchomić specjalne krany wodociągowe, aby przynajmniej na brak wody nie uskarżali się uczestnicy Kongresu. Z noclegami i żywnością będzie nieco gorzej.

Przezorne gospodynie od tygodnia już czynią zakupy żywności, aby nie narazić swych rodzin, na przymusową głodówkę. Wychodząc wczoraj rano do zajęcia spotkałem na schodach sąsiadkę ze służącą, która niosła olbrzymi kosz warzyw.

— Cóż to pani zakłada fabrykę konfitur z marchwi? — spytałem, wskazując na warzywa.

— Trzeba się zaopatrzyć we wszystko na te trzy dni zjazdu, bo później nie będzie można nic dostać.

— Ale jakby tak wszyscy takie zapasy czynili, to miasto już w przeddzień zjazdu byłoby doszczętnie ogołocone z żywności.

— Co mię obchodzą inni, ja tam wolę być przezorną w porę...

Idąc za przykładem zaradnej sąsiadki kupiłem i ja na wszelki przypadek trzy paczki tytoniu, bo co do żywności, to jestem na głód wytrzymały. Zresztą nie podzielam płonnych obaw o brak żywności, a to dlatego, że nie wszyscy mogą sobie na takie nadmierne zakupy pozwolić. Jestem przekonany, że z pośród 2.500 rodzin robotniczych strajkującej fabryki Motte nikt z pewnością nie będzie skupował produktów na zapas. Wreszcie „nie samym chlebem żyje człowiek" — tę ewangeliczną sentencję należy sobie przynajmniej w tak uroczystych momentach należycie uprzytomnić.

Acer.

dżających zbiorowo z wymienionych stacji. Przewodnicy takich grup winni się zgłaszać po bilety zbiorowe tylko do tych kas.

W końcu tablicy orjentacyjnej zwraca się przytem uwagę podróżnych na konieczność wystrzegania się złodziei, którzy niewątpliwie ujawniać będą w tym czasie wzmożoną czynność.

W tym samym czasie czynne będzie bez przerwy dzień i noc specjalne Biuro Informacyjne, kolejowe, które zgłaszającym się doń podróżnym udzielać będzie wszelkich informacji, tyczących się czasu odejścia i przybycia pociągów, nabywania biletów, ekspedjowania bagażu i t. p. Biuro Informacyjne mieścić się będzie w dworcu, obok kancelarji Zawiadowcy stacji, a drogę do Biura wskazywać będą specjalne napisy kierunkowe, ze strzałkami, nad drzwiami zaś umieszczony będzie dużych wymiarów napis „Biuro Informacyjne".

Dla podróżnych, odjeżdżających całemi grupami w specjalnych pociągach, Biuro Informacyjne wypisywać będzie na specjalnej tablicy, umieszczonej nazewnątrz przed Biurem, ogłoszenia o czasie i miejscu odejścia pociągów.

Poza tem, dla sprawniejszego obsłużenia podróżnych, zwiększony zostanie na czas trwania Kongresu personel stacji Częstochowa, a dla utrzymania porządku i ochrony podróżnych przed rzezimieszkami wzmocnione zostaną posterunki policyjne.

Uruchomiony będzie również przy ambulatorjum kolejowem stacji Częstochowa posterunek sanitarny, który w nagłych wypadkach będzie udzielał podróżnym pomocy lekarskiej. Przed posterunkiem umieszczony będzie stosowny napis i flaga Czerwonego Krzyża.

Naczelnik I Oddziału Eksploatacyjnego

w. z. Borg.

„KRÓLUJ NAM CHRYSTE"

Słowa Ks. Tadeusza Koryłowskiego. Muzyka Feliksa Nowowiejskiego. Poniższy „Hymn na cześć Chrystusa - Króla" wykonanym będzie przez chóry zjednoczone w czasie Kongresu Eucharystycznego.

Przez śmierć bolesną, Królu wiecznej Chwały,
Zdobyłeś ludom życie wiekuiste,
Więc Królem ludów zowie Cię świat cały.
Króluj nam Chryste! Króluj nam Chryste!

Bez Ciebie głuchą pustynią jest życie,
Nasze tęsknoty i smutki Ty znasz.
Słysz: pieśń Twej chwały śpiewamy w zachwycie:
Króluj nad nami, Boski Królu nasz!

Znijdź niby zorza nad polskie poddasza,
Nad bory ciche, wstęgi łąk i pól:
Gdy nowe święto radośnie rozgłasza
Żeś Ty narodów nieśmiertelny Król!

Kościoła Tyś uczynił z nas przedmurze
I tryumf dał nad wrogiem Twojej wiary
I dziś lud prowadź po przez gromy burze
Pod Twe sztandary, pod Twe sztandary.

Zespół: miłością zwaśnionych w rozterce
Lud w słodkie jarzmo pociągnij swych praw,
Polsce wskrzeszonej Królewskie swe serce
I nieśmiertelnej mocy blask swój zjaw!

ZAKŁAD
Artystyczno Fotograficzny „STELLA"
II Aleja 33 naprzeciw poczty.
Wykonywa zdjęcia artystyczne o każdej porze dnia bez względu na pogodę, wiecz. przy świetle lampy elektrycznej „Jupiter". Portrety z najmniejszych fotografji do naturalnej wielkości. Wywoływanie klisz i kopjowanie dla pp. amatorów fotografji po cenach przystępnych. Fotografje do paszportów i innych dowodów osobistych wykonywa się na poczekaniu. Dla wygody Sz. pań stała fryzjerka w zakładzie.

WĘGIEL
z najlepszych Kopalń Krajowych i Górnośląskich.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
Ceny jaknajniższe. — — Warunki dogodne.
Przedsiębiorstwo Handlowe
„SPOLEM" w Częstochowie Kościuszki 43 tel. 130

O SALUTARIS HOSTIA !..

(W dniu Kongresu Eucharystycznego)

„Miłość tu jest cel kochania
Tu płomieniem gorce masz
Tu ugasi Twe żądania
Lekarz grzesznych Jezus nasz...
(Pieśń Kościelna)

Dziś spływa na nas Panie
Miłości Twojej cud,
Twe słodkie panowanie
W opiekę bierze lud!

Ten Przenajświętszy Chleb —
Coś Siebie ukrył w Nim, —
I, byśmy byli bliżej nieb
Złączeni Chlebem Tym.

Z Krwi Twojej Święty zdrój,
Z Ran Twych cudowny blask
O, Zbawco Panie mój! —
Krociem nas darzysz łask!

Stanisław Boruń.

Arcypasterz naszej Djecezji, z inicjatywy i pod protektoratem którego odbywa się w Częstochowie Kongres Eucharystyczny.

Procesja Eucharystyczna

z Jasnej Góry do Katedry

Na drodze od bramy Lubomirskiego przez aleję Sienkiewicza oraz po stronie prawej i lewej III Alei ustawiają się od godz. 7 sztandary, chorągwie, krzyże itp. Z chwilą ruszenia procesji na znak dany przez głównego komendanta z Jasnej Góry przez podniesienie kasku (który to znak wszyscy oficerowie powtórzą, aż do czoła procesji), cała procesja rusza, przyczem przy zbiegu alei Senkiewicza i III Alei dzielą się na 2 części, z których jedna podąża prawą jezdnią, druga lewą jezdnią i idą w takiem tempie, aby Celebrans z baldachimem znajdował się, gdy przybędzie w III Aleję na końcu kolumn sztandarowych.

Porządek ustawienia się przed baldachimem.

Przy placu Ratuszowym ustawia się początek procesji, którą rozpoczynają 3 krzyże niesione jeden środkiem Alei, drugi lewą stroną jezdni i trzeci prawą stroną jezdni.

Za krzyżem po lewej stronie jezdni postępuje oddział „Strzelca". Po prawej stronie jezdni oddział „Sokoła". Środkiem za krzyżem ustawia się oddział Stow. Młodzieży. Za oddziałem Stow. Młodzieży konna orkiestra 7 p. a. p., za którą kompanja wojska.

Za Strzelcem i Sokołem na jezdniach: sztandary, organizacje, delegacje, cechy i delegacje kompanji z okręgu Zawierciańskiego.

Za okręgiem Zawierciańskim takież same organizacje z okręgu Wieluńskiego.

Za okręgiem Wieluńskim takież same organizacje z okręgu Radomskowskiego.

Za okręgiem Radomskim takież same organizacje z okręgu Będzińskiego.

Za okręgiem Będzińskim takież same organizacje z okręgu mieszanego (tj. z innych Djecezji).

Przy okręgach orkiestry, które idą środkiem Alei.

Wszystkie wyżej wymienione delegacje okręgów winny ustawić się w III Alei na jezdniach.

W alei Sienkiewicza ustawiają się: organizacje robotnicze, cechy i delegacje z Częstochowy ze sztandarami.

Z chwilą zatrzymania się procesji na placu Ratuszowym, orkiestry przestają grać — wierni śpiewać — z wieży ratuszowej rozlegnie się fanfara i nastąpi Benedykcja Sakramentami — wszyscy klękają, wojsko prezentuje broń, będący w uniformach na służbie salutują. Na kantaty podczas ruchu procesji nie zatrzymywać się.

Ze szczytu do I bramy przy wyruszeniu procesji idzie tylko Duchowieństwo ze śpiewem. Cała procesja rusza dopiero wtedy, gdy Celebrans będzie się znajdował przy pierwszej bramie.

Baldachim niosą: od bramy Lubomirskich do placu Ratuszowego 6 oficerów Straży Ogniowej, od placu Ratuszowego do mostu kolejowego 6 wyższych przedstawicieli Sokoła, od mostu kolejowego do katedry wyżsi urzędnicy kolejowi. Dla wszystkich niosących Baldachim obowiązuje mundur i białe rękawiczki. Baldachimem postępują wyższe władze państwowe, samorządowe, wojskowe i osoby posiadające bilety.

Okręgi wiernych ustawiają się przed wyruszeniem procesji jak następuje:

I. Będziński od figury św. Prokopa do murów klasztornych i do alei Sienkiewicza.

II. Częstochowski od Szczytu do Wieluńskiej i do wejścia w aleję Sienkiewicza.

III. Radomskowski na placu Kordeckiego przy parku Staszyca.

IV. Wieluński na środku placu Kordeckiego.

V. Zawierciański od figury św. Prokopa do wejścia do Klasztoru i wałów.

VI. Mieszany na placu Kordeckiego od wylotu ul. św. Barbary do wejścia do Klasztoru.

Ustawieniem sztandarów oraz procesją kierować będzie mistrz ceremonji Ks. prałat Z. Sędzimir przy pomocy 12 księży.

Na Nowym Rynku idący prawą jezdnią skierują się w ulicę Ogrodową, idący zaś lewą jezdnią skierowani będą w ulicę Narutowicza. Celebrans z asystą kroczyć będzie ulicą Narutowicza, przeto poczty sztandarowe z lewej strony przejdą po przybyciu na Nowy Rynek winny ruszyć prędzej dla zrobienia miejsca dla Celebransa i orszaku. Idących środkiem Alei za celebransem należy kierować w ulicę Ogrodową.

Na placu przed Katedrą, który przed przybyciem procesji będzie zupełnie opróżniony — poczty sztandarowe będą ustawiane na krańcach placu przy domach. Do Katedry wejdzie tylko Duchowieństwo i Władze, dla których będzie za rezerwowane prezbiterjum. Osoby z biletami będą wpuszczone do nawy głównej. Nawy boczne zajmą asysty od sztandarów.

Uprasza się wszystkich, aby starali się utrzymać jaknajwiększy porządek i słuchali wskazań członków Straży Ogniowej.

Musimy wszyscy przyczynić się do jak najwspanialszego przebiegu tej pierwszej w Częstochowie w takich rozmiarach projektowanej procesji.

Komitet Wykonawczy Kongresu Eucharystycznego w Częstochowie.

Nadmienić należy, iż główny nadzór nad porządkiem pochodu będzie miał komendant Straży pożarnych p. Jan Serednicki, do którego należy się zwracać z wszelkiemi informacjami i reklamacjami odnośnie pochodu. Za komendantem Serednickim adjutant strażacki będzie nosił chorągiewkę o barwach narodowych, w celu zaznaczenia jego godności i miejsca pobytu.

Starszy Felczer
A. SYDŁOWSKI
przeprowadził
z fabr. „Stradom
na ul. Dobrą № 10.
19948

ZAKŁAD POMOLOGICZNY
M. B. HOFFMANA
w Częstochowie, Pomologiczny róg Kilińskiego.
POLECA szkółki drzew i krzewów owocowych własnej hodowli aweł z wiasnych dzikich nasion nagrodzone w Częstochowie w 1926 roku złotym medalem zaś w 1927 r. na wszechświatowej ogrodniczej wystawie w Paryżu w grupie zbiorowej nagrodą honorową i złotym medalem w naturze.
Cennik i Katalog wysyłamy na żądanie gratis.

RADA LIGI NARODÓW

przystąpiła do rozpatrywania sprawy polsko-litewskiej

Genewa. — Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Ligi, na którem rozważana była sprawa rokowań polsko-litewskich. Ekspose sprawozdawcy Beleartsa podkreśla najważniejsze momenty rokowań. Belearts zaznaczył, że obie strony mogą wobec Rady kompletować i zabrać głos, by przedstawić swoje punkty widzenia nietylko na dotychczas przeprowadzone rokowania na zasadzie rezolucji grudniowej, ale i na temat perspektyw i negocjacji przyszłości.

Dalej wskazywał, że wbrew intencjom Waldemarasa Rada pragnęła wysłuchać dyskusji w tej sprawie, czyli uważał, że Rada ma się zająć in meritum rokowaniami polsko-litewskiemi, co wskazuje, że Rada pragnie wpłynąć na te rokowania, dążąc do rozwiązania konfliktu.

Ponadto konstatuje p. Belearts, że Litwa odrzuca bezpośrednią komunikację z Polską.

Na temat tego twierdzenia protestował Waldemaras, że jest to jedynie nieobjektywność sprawozdawcza.(!)

Belearts twierdzi, że tylko komisja prawna wykazała pewien postęp i doszła do drobnych, ale pozytywnych wyników.

Po odczytaniu sprawozdania, przewodniczący Prokope zwrócił się do stron z zapytaniem, czy pragną zabrać głos.

Minister Zaleski oświadczył, że nic nie ma do dodania, do sprawozdania Beleartsa.

Waldemaras natomiast zabrał głos i wygłosił 2-godzinne monotonne i bardzo mgliste przemówienie. Waldemaras w pierwszej części atakował sprawozdanie i wyjaśnił, dlaczego Litwa nie mogła zaakceptować osoby Hołówki jako przewodniczącego rokowań. W dalszym ciągu Waldemaras dowcipkował na temat zdrowia Zaleskiego, życząc mu rychłego wyzdrowienia.

Wkońcu żalił się Waldemaras, że opóźnienie rokowań spowodowane zostało przez niedość szybkie przepisywanie dokumentów przez polskie daktylografki. Wreszcie robił wycieczki przeciwko gen. Żeligowskiemu, oraz oskarżał Polskę, że występując z projektem odszkodowania, jako kontrprojektem ze strony litewskiej za zabranie Wilna, kazała sobie płacić za okupację Żeligowskiego(?).

Powtarzanie tych samych plotek o gromadzeniu przez Polskę band uzbrojonych, o czyhaniu na całość Litwy wywołało uśmiechy członków Rady. Długi wywód Waldemarasa doprowadził do tego, że 6 członków Rady dość głęboko zasnęło.

W odpowiedzi na wywody Waldemarasa zabrał głos min. Zaleski. Odpowiedź jego jasna i wyraźna, dość ostra w tonie pod względem polemicznym, dotyczyła tylko paru szczegółów nieścisłości Waldemarasa, a mianowicie, że wbrew oświadczeniu Waldemarasa, nasz projekt nieagresji był wzorowany na wszystkich innych paktach i mieścił się w ramach paktu Ligi Narodów, oraz że był dołączony do aktów, złożonych przez Polskę w sekretarjacie Ligi wbrew twierdzeniu Waldemarasa.

Po min. Zaleskim zabrał głos zastępca gen. sekretarza Ligi Narodów Avenol, który stwierdził, że projekt Polski paktu o nieagresji został rozesłany członkom Ligi wbrew twierdzeniu Waldemarasa, co jeszcze potwierdziło jego fiasko.

Po tych przemówieniach zabrał głos przewodniczący Prokope, który zaproponował, aby dalszy ciąg dyskusji przeniesiono na najbliższe posiedzenie Rady, jakie odbędzie się prawdopodobnie w sobotę.

Taktyka czerwonych wichrzycieli

Szpiegostwo i propaganda rewolucyjna Sowietów

Sztokholm. — Kierownik tutejszego oddziału sowieckiej agencji telegraficznej, Aleksandrow, którego działalność w Sztokholmie stała się przyczyną incydentu szwedzko-sowieckiego, zwolniony został ze służby na własną prośbę. Aleksandrow uprawiał komunistyczną propagandę i wywiad. Jednocześnie, jak donoszą dzienniki, do portu w Wisby przybył rosyjski szkolny statek „Leningrad", którego marynarze wywiesili na pokładzie widoczne zdaleka tablice z propagandowemi napisami rewolucyjnemi w języku szwedzkim.

Wystąpienie marynarzy okrętu sowieckiego doprowadziło do protestacyjnej demarche rządu szwedzkiego, wskutek czego poseł sowiecki w Sztokholmie p. Kopp wyraził szwedzkiemu ministrowi Spraw Zagranicznych ubolewanie z powodu tego incydentu.

TELEGRAMY

WALKA O RATYFIKACJĘ PAKTU KELLOGA W SENACIE AMERYKAŃSKIM.

Paryż. — Wedle doniesienia „Chicago Tribune" z Waszyngtonu, sfery urzędowe są zdania, że sprawa, czy Ameryka podobnie, jak Anglja i Francja, będzie musiała strzec swoich interesów zapomocą zastrzeżeń względem paktu Kelloga, będzie przewodniem hasłem w walce o ratyfikację paktu przez senat amerykański.

Sekretarz stanu Kellog wierzy, że tekst paktu dostatecznie chroni interesy Ameryki.

Jest rzeczą możliwą, że kandydaci na prezydenta zostaną wciągnięci do sporu i zmuszeni do zajęcia stanowiska wobec sprawy ratyfikacji paktu Kelloga.

OSTRZEŻENIE AUSTRJI PRZED AGITACJĄ „ANSCHLUSSOWĄ"

Genewa. — Wczoraj wieczór austrjacki kanclerz dr. Seipel odbył dłuższą konferencję z Briandem, a następnie konferował z Scjaloją, Beneszem i jugosłowiańskim ministrem spraw zagranicznych Marinkowiczem. Na konferencjach tych były poruszane kwestje t. zw. Anschlussu.

Zarówno Briand, jak Scjaloja, Benesz i Marinkowicz zwrócili uwagę kanclerza Seipla, że anschlussowa agitacja prowadzona w ostatnich czasach przez pangermanistyczne koła niemieckie, jest bardzo niemile widziana we wszystkich państwach, które są sygnatarjuszami Traktatu Wersalskiego i że tego rodzaju polityka prowadzona przez Austrję nie przyniesie jej korzyści.

EKONOMICZNA POLEMIKA MIĘDZY FRANCJĄ A WŁOCHAMI.

Genewa. — Zagadnienia ekonomiczne rozpatrywane w Lidze dały w ostatnich czasach pole do polemiki gospodarczej między Francją i Włochami. Spodziewany jest jeszcze dalszy ciąg tego sporu i polemik. Delegat Francji Loucheur uważa, że aktywność Ligi w zakresie e-

konomicznym winna wzrastać i rozwijać się, ogarniając coraz szersze kręgi, aby stosować wskazania konferencji ekonomicznej roku 1927.

Włochy natomiast pragnęłyby, aby ingerencje Ligi w dziedzinie ekonomicznej nie wkraczały nadmiernie w gospodarkę narodową, starając się ją sprowadzić do minimum. Pierwsze polemiczne skrzyżowania szpad między Loucheurem i Scialoią miały już miejsce.

ANGLJA A EWAKUACJA NADRENJI.

Londyn. — „Morning Post" donosi, że Anglja w sprawie Nadrenji zajmuje swe poprzednie stanowisko a mianowicie uważa, iż okupacja Nadrenji jest gwarancją wykonania traktatu wersalskiego i dokonania spłat reparacyjnych.

Okupacja ma charakter międzynarodowy. Jakiekolwiek kroki w celu zmian w przeprowadzaniu tej okupacji mogą nastąpić tylko po porozumieniu się sprzymierzonych.

We Francji i w Belgji wciąż panuje to przekonanie, że okupacja Nadrenji jest gwarancją bezpieczeństwa.

OTWARCIE KONGRESU EUCHARYSTYCZNEGO w SIDNEY.

Londyn. — Wczoraj w Sidney (Australja) otwarty został wielki międzynarodowy Kongres Eucharystyczny.

Nuncjusz papieski odczytał list Ojca Świętego, nadesłany specjalnie na otwarcie Kongresu.

POSEŁ MICHAŁOWSKI U KRÓLA DUNSKIEGO.

Kopenhaga. — Nowomianowany poseł Rzeczypospolitej w Kopenhadze Michałowski wręczył królowi duńskiemu swe listy uwierzytelniające. Audjencja na zamku Christiansborg odbyła się przy zachowaniu zwykłego w tych razach uroczystego ceremonjału. Poseł przyjęty był naprzód w sali tronowej przez króla Chrystjana, poczem przyjęła go królowa. Posłowi Michałowskiemu towarzyszył do zamku sekretarz poselstwa Leitgeber, którego po odbytej audjencji poseł przedstawił królowi, królowej oraz świcie.

KRÓL ALFONS XIII JEDZIE DO SZTOKHOLMU.

Stokholm. — Dnia 14 września przybędzie do Sztokholmu król Hiszpanji Alfons XIII, celem odwiedzenia króla Szwedzkiego. Król Alfons rewizytuje w ten sposób króla szwedzkiego, który w roku ubiegłym był w Hiszpanji. Król hiszpański wyjedzie 10 września r.b. z San Sebastjan na pancerniku „Principe Alfonso". W Sztokholmie czynione są już przygotowania na uroczyste przyjęcie.

REKONSTRUKCJA RZĄDU W BUŁGARJI.

Wiedeń. — Z Sofji donoszą dzienniki, że kwestja rekonstrukcji obecnego rządu weszła w stadjum krytyczne. Ministrowie Burcew i Zankow zwrócili się do premjera Ljapczewa z ultymatywnem żądaniem, aby rekonstrukcja gabinetu nastąpiła zaraz.

DALSZE KONFERENCJE W SPRAWIE NADRENJI.

Genewa. — Wczorajsza konferencja między Müllerem i Briandem w sprawie Nadrenji kontynuowana będzie prawdopodobnie w ciągu dnia dzisiejszego w obecności reprezentantów Anglji, Włoch i Belgji.

Ponieważ we środę przyszłego tygodnia kanclerz Rzeszy musi powrócić do Berlina, przeto należy się spodziewać, że pertraktacje, zapoczątkowane interwencją Niemiec, nie zostaną doprowadzone w Genewie do ostatecznego rezultatu i prawdopodobnie przejdą na drogę rokowań dyplomatycznych, które prowadzone będą następnie za pośrednictwem poszczególnych placówek.

ROSJA PODPISAŁA PAKT KELLOGA.

Moskwa. — Litwinow wręczył posłowi francuskiemu Herbette akt podpisany przez siebie, a dotyczący przystąpienia unji Sowietów do paktu Kelloga. W nocie dołączonej do aktu Litwinow wyraża nadzieję, że rząd sowiecki otrzyma dokładny wykaz państw zaproszonych do przystąpienia do paktu.

KRWAWE DEMONSTRACJE CHORWACKIE W SPLICIE.

Białogród. — W Splicie odbyły się wielkie demonstracje przeciwko jugosłowiańskiemu ministrowi robót publicznych Angelowiczowi. Między przeważnie młodemi elementami demonstrującemi i policją doszło do krwawego starcia. Demonstranci wznosili okrzyki: Zdrajca narodu chorwackiego! Płatny agent Białogrodu! Minister jest bowiem Chorwatem i należał do partji demokratycznej. Z powodu demonstracji musiał minister uciekać z hotelu Centralnego i przenieść się na boczną ulicę. Podczas starcia było kilku rannych. Policja aresztowała 10 osób.

KOMUNIŚCI NA LITWIE NIE PRÓŻNUJĄ.

Kowno. — W Olicie wykryto silną organizację komunistyczną, na czele której stał przybyły niedawno z Moskwy znany komunista litewski, Sonderman. W czasie rewizji znaleziono obfity materjał agitacyjny i dowody kontaktu z innemi organizacjami komunistycznemi na Litwie. Aresztowano 9 osób.

ZAMACH NA POCIĄG POSPIESZNY POD KOWNEM.

Kowno. — Ubiegłej nocy dokonano zamachu na pociąg pospieszny zdążający z Rygi do Kowna. Na 76 kilometrzy przed Kownem na jednym z mostów nieznani sprawcy rozkręcili szyny. Dzięki przypadkowi pociąg w ostatniej chwili zatrzymano.

ZNIEWAŻENIE HOHENZOLLERNA.

Berlin. — Na kongresie Stahlhelmu w Brandenburgji zjawił się także książę Hohenzollern August Wilhelm, którego już w ulicy dworcowej przywitały grupy komunistów, opluwając go i obrzucając kamieniami. Szydzono z księcia Hohenzollerna i grożono mu obiciem. Pomiędzy Stahlhelmowcami broniącemi księcia a komunistami doszło do krwawej bójki. Kilku komunistów i stahlhelmowców zostało ranionych pchnięciami noża. Policja aresztowała kilku komunistów i rozpędziła walczących.

Król Królów

„Jam jest światłość świata".
Jan VIII, 12.

Natchniony twór ducha ludzkiego! Najpotężniejsze arcydzieło świata!

jest wyświetlane codziennie w „ODEONIE" ul. Najświętszej Marji Panny 27

„Król Królów" został uznany i zalecony do oglądania przez Kurję Metropolitarną J. Em. Ks. Kardynała Kakowskiego, J. Em. Ks. Kardynała Hlonda oraz przez Kurję Biskupią w Częstochowie.

UWAGA: Na rzecz Katedry Częstoch. przeznacza się 10% od ceny każdego biletu (po podatku miejskiego).

Seanse o g. 4, 6, 8 i 10 wiecz. W sobotę d. 8-go i niedzielę 9-go września pierwszy seans o godz. 2-ej po poł.

Ceny miejsc zwykłe — nie odwyższane. Dla dzieci i młodzieży. — Krzesło parterowe tylko 1 złoty. —

W poczekalni „FOTOPLASTYKON", w którym dziś:
WATYKAN i KATEDRA św. PIOTRA w RZYMIE.

Osuszone bagno

(Koresp. wł. „Gońca Częst.")

Rozległy teren od fabryki Częstochowianki" w kierunku Sosnowca, po lewej stronie kolei, w miejscu gdzie dziś znajduje się „Huta Częstochowa" zalegały bagna i szuwary rzeki Warty. Była to siedziba raków. Rakowem też została nazwana.

Trzydzieści mniejwięcej lat temu Bernard Hantke zamienił, na ówczesne czasy zuchwałą myśl zbudowania tutaj huty żelaznej, w czyn realny.

Wnet z różnych dzielnic kraju i zagranicy przybyło moc pracowników najrozmaitszego typu. Z ich rąk prawie momentalnie wzbiły się w niebo wysokie kominy, zatrzęsło się w bagnie, zakłotłowało, zadymiło, zahuczało i z moczarów nadrzecznych wyłonił się kamienno żelazny kolos fabryki.

W 1905 r. Raków, z powodu swej bardzo ruchliwej akcji rewolucyjnej i skrajnego postępu, bardziej konserwatywny ogół okolicznego społeczeństwa nazwał złośliwie „bagnem socjalistycznem".

Dziś to bagno wyschło zupełnie. I w pojęciu konserwatystów, którzy w dawnym socjaliźmie przestali widzieć wysiłki nieuczciwe i w rzeczywistem tego słowa znaczeniu.

Raków stał się nawskroś religijny i z burzliwych imprez całkiem wysuszony.

Bardzo wymownym tego dowodem jest ta ogromna świątynia, największa w Polsce poza katedrą częstochowską, której budowa została rozpoczęta i poświęcona przez J. E. ks. Biskupa Kubinę przed rokiem.

Wznoszą ją robotnicy. Ci z bagna socjalistycznego.

Zbudowana przed kilku laty wielka kaplica drewniana okazała się za szczupłą. Ks. Stefan Niedźwiecki gorliwość religijną posunął do tego stopnia wśród swoich parafjan, że jest zmuszony odprawiać w niedziele wraz z wikarjuszem po parę Mszy św. i w dodatku na dworze, ponieważ w kaplicy nie mogą pomieścić się wierni.

Budowa nowego kościoła bardzo szybko postępuje. Styl jego przypomina budowle Kazimierza Wielkiego. Bardzo stary, bardzo prosty, a zarazem bardzo piękny. Coś monumentalnego.

Każdy z robotników płaci dobrowolnie jeden procent od swego zarobku na potrzeby kościoła. Płacą ten podatek i urzędnicy. Płacą wszyscy.

Ks. Niedźwiedzki przez krótki stosunkowo czas swej administracji w parafji „Raków" dokonał niemal cudu w podniesieniu jej znaczenia. Kupił 4 dzwony oraz szereg naczyń kościelnych, założył oddział pocztowy, ochronkę, przytułek dla starców, kilka organizacji chrześcijańskich z pośród których najżywotniejszą jest Liga Katolicka.

W pracy powyższej dzielnie wspomagają wielkiego fundatora dyrektorstwo huty pp. Paradowscy, pp. Trochimowscy i inni. Niema w Rakowie takich, którzyby obojętnie patrzyli na zbożne dzieło. Kościół zwłaszcza i jego amerykański rozmach imponują wszystkim.

Piszę tę krótką charakterystykę „Rakowa", aby liczne rzesze wiernych rodaków, śpieszących na uroczystość Eucharystyczną do Częstochowy, gdy ujrzą zdaleka niedokończony wielki gmach wśród licznych pięter rusztowań, domyśliły się, że to ta monumentalna świątynia, którą dzielni pracownicy huty z swoim proboszczem na czele nie zawahali się postawić jako dowód, że bagno rakowskie zostało doszczętnie wysuszone.

Paweł Langier.

Z DNIA.

Dzisiaj nasza Częstochowa
Zamieni się w wielki gród
Gdyż na Kongres uroczysty
Z całej Polski zjedzie lud.

Popłynie pod stropy nieba
Przepotężny, zgodny chór —
Praw Kościoła bronić będzie
Z miljona piersi mur!

Ac.

KRONIKA

Sobota 8 września

Dziś — Nar. N. M. P.
Jutro — Gorgonjusza
Wschód słońca o g. 5.23
Zachód — o godz. 18.16
Kalendarzyk historyczny: 8-go września 1514 r. pobicie Moskwy nad rzeką Kropiwną przez Konstantego Ostrowskiego.

— Uroczystość Narodzenia Najśw. Marji Panny.

Na dzień dzisiejszy przypada uroczystość Narodzenia Najśw. Marji Panny, obchodzona przez cały Kościół rzymsko - katolicki.

W Polsce uroczystość ta obchodzona jest od początku jej historycznych dziejów, a głęboka cześć i miłość do Najśw. Marji Panny przetrwała w narodzie polskim poprzez wszystkie wieki i trwa nadal coraz potężniejsza i serdeczniejsza.

Szczególnie uroczyście obchodzony jest co roku dzień 8 września na Jasnej Górze, gdzie znajduje się siedziba Królowej i Pani naszej. Ściągają więc tutaj olbrzymie rzesze pątników całej Polski, aby w kornych modłach błagać Maryję o przemożną opiekę i zaczerpnąć otuchy na dalszą drogę życia.

W tym roku święto Narodzenia Najśw. Marji Panny zbiega się w Częstochowie z wielkiemi uroczystościami Kongresu Eucharystycznego, to też na połączone te, radosne i wspaniałe manifestacje uczuć katolickich ściągną ogromne rzesze ludu polskiego, a miasto nasze przywdzieje godowe szaty, bowiem wszystkie domy, balkony i okna mieszkań chrześcijańskich przystrojone będą w figury i obrazy, dywany, kwiecia, zieleń, chorągiewki papieskie biało-żółte i narodowe biało-czerwone, wieczorem zaś rozbłysną światłem lamp i świec.

— Z ruchu pątniczego.

Tradycyjnym zwyczajem na uroczystość Narodzenia Najśw. Marji Panny ze wszystkich stron kraju przybywają na Jasną Górę nader liczne pielgrzymki, w tym roku jednak liczba pielgrzymek będzie powielekroć razy większa ze względu na jednoczesne wielkie uroczystości Kongresu Eucharystycznego. Zbiorowe pielgrzymki wyruszają pieszo i koleją całemi djecezjami i dekanatami. Już od czwartku ulicami miasta płyną nieprzerwaną falą kompanje pątników pod przewodnictwem kapłanów. Co chwila rozlegają się pobożne pieśni i dźwięki orkiestr przeciągających pielgrzymów. Napływ pątników jest olbrzymi. Zewsząd ciągną ku Częstochowie wielkie rzesze pielgrzymów, aby wziąć udział w uroczystościach Kongresu Eucharystycznego i złożyć Marji w dniu Jej Narodzenia.

— Od Redakcji.

Z powodu przypadającego w dniu dzisiejszym święta Narodzenia N. Maryi Panny następny numer naszego pisma wyjdzie w poniedziałek o zwykłej porze.

Dzisiejszy numer, poświęcony uroczystości Kongresu Eucharystycznego i bogato ilustrowany zawiera 8 stronic druku i kosztuje tylko 10 groszy.

— Pielgrzymka angielska na Jasną Górę.

Z inicjatywy ks. red. Kneblewskiego, delegacji katolickiej ajencji prasowej na kongres Pax Romana w Cambridge organizuje się w Anglji na przyszły rok katolicka pielgrzymka na Jasną Górę, która zwiedzi przy tej sposobności Polskę a mianowicie Warszawę, Kraków, Zakopane i Poznań, gdzie na Powszechnej Wystawie Krajowej zapozna się z całokształtem dorobku Polski.

Organizacją pielgrzymki zajmie się Catholic Association w Londynie (Katolickie Biuro Turystyczne). Będzie to pierwsza na większą skalę wycieczka angielska o dużem znaczeniu propagandowem dla obu narodów.

Wycieczka prawdopodobnie odbędzie się w drugiej połowie sierpnia przyszłego roku. Wycieczką zajmuje się wielki przyjaciel Polski, proboszcz jednej z większych parafji w Londynie pod wezwaniem N. P. Marji z Lourdes, ks. Mac Grath, który wywiózł sympatję dla naszego kraju, będąc uczestnikiem kongresu Pax Romana, który się odbył tego roku w Warszawie.

— Kobiety w duszpasterstwie.

W pierwszych wiekach chrześcijaństwa brały czynny udział w duszpasterstwie kobiety, istniał urząd diakoniski, który utrzymywano w specjalnych ceremonjach, nazywanych niewłaściwie święceniami. — Potrzeby nowoczesnego duszpasterstwa kazały wznowić tę starożytną praktykę, powołując kobietę do usług akcji duszpasterskiej, jako specjalnie odpowiednią pracowniczkę w dziełach t. zw. apostolstwa świeckiego. Na zachodzie, szczególnie w większych miastach, stały się t. zw. pomocnice parafjalne już niezbędnym czynnikiem pracy duszpasterskiej na terenie parafji. I u nas w Polsce poczyna się te pomocnice parafjalne już wprowadzać. Brak jednak odpowiednio przygotowanych sił na takie stanowiska. Mając to na względzie, przewiduje katolicka szkoła społeczna w Poznaniu specjalne kształcenie przyszłych pomocnic parafjalnych na swym kursie dwuletnim pracy społecznej, który otwiera w październiku r. b.

— Przeszło 14 tysięcy Polaków wyemigrowało w czerwcu.

W czerwcu r. b. wyjechało z Polski do krajów Europy 7.651 emigrantów, w czem do Francji 4,718 osób, do Niemiec 2.642.

Emigracja do krajów pozaeuropejskich obejmuje 6.804 osoby, z czego do St. Zjedn. 455 osób, do Kanady 3913, Argentyny 1602, Brazylji 608, Urugwaju 113.

Reemigracja wyniosła ogółem 2,835 osób. Z Europy wróciło do kraju reemigrantów 1991, z krajów pozaeuropejskich 844.

WPanom Stanisławowi, Bolesławowi, Jerzemu i Adolfowi Helmanom za urządzenie zabawy z okazji Jubileuszu 30-lecia serdeczne podziękowanie składają

Robotnicy i robotnice Zakładów Cegielnianych „Michalina" w Bugaju.

2059

Z dniem września otwarte zostało przy ul. Kościuszki 1

PRZEDSZKOLE

dla dzieci od lat 4-ch do 7-miu

Szkoła mieści się w ogrodzie. Kierownictwo fachowe zapewnione. Lokal własny odpowiadający wszelkim wymaganiom pedagogji i hygieny.

— **Rozporządzenie w sprawie otwarcia sklepów w dn. Kongresu.** Starosta częstochowski wydał nast. zarządzenie: „Z uwagi na przewidywany napływ ludności do Częstochowy w czasie od 6-go do 10-go września, t. j. na Kongres Eucharystyczny, zezwalam na zasadzie art. 10 rozp. Prezydenta Rzpli tej z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. U. 38, poz. 364) na otwarcie w dniach 6, 7, 8, 9 i 10 września r. b. prowadzonych jadłodajni, jako to: restauracje, cukiernie, kawiarnie, mleczarnie, paszteciarnie, piwiarnie, garkuchnie, bary, kuchnie publiczne, bufety, gospody oraz ruchome kuchnie uliczne od godz. 7-ej do 23-ej zaś herbaciarnie przez całą dobę. Jednocześnie zaznaczam, iż dotych czas obowiązujące ograniczenia sprzedaży i spożycia napojów alkoholowych obowiązują na czas Kongresu".

Ceny na żywność
ustalone przez Komitet sprowizacyjny Kongresu Eucharystycznego.

Na murach miasta rozplakatowane zostały nast. cenniki:

Obiad urzędowy — 1 zł. 80 gr., barszcz — 40 gr., kapuśniak—50 gr., krupnik—50 gr., herbata 25 gr., lemoniada butelka — 25 gr., kilo chleba—57 gr., ćwierć kilo kiełbasy 1 zł., bułka mała—5 gr., bułka duża—10 gr.

Cennik ten został ustalony przy udziale władz przez sekcję aprowizacyjną Komitetu Wykonawczego Kongresu Eucharystycznego i nikt nie ma prawa pobierać wyższych cen. Nad przestrzeganiem powyższego cennika czuwać będzie specjalna kontrola lotna oraz policja, pociągając nie stosujących się do odpowiedzialności karnej.

— **Lotnisko poświęcone będzie 16 września.**

Uroczyste poświęcenie lotniska częstochowskiego, które znajduje się przy drodze do Olsztyna o 7 klm. od miasta, odbędzie się w dn. 16 września r. b. Aktu poświęcenia dokona J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina, oczekiwany zaś jest przyjazd członków rządu, szefa departamentu lotnictwa wojsk. pułk. Rayskiego, p. wojewody Korsaka i in.

— **Uliczna sprzedaż „torebek szczęścia".**

Związek Młodzieży Wiejskiej pow Częstochowskiego urządza w dniach 8, 9, 10 i 11 września br. uliczną sprzedaż t. zw. torebek szczęścia.

Śród niespodzianek znajdują się: radjoaparat, zegarki, platery i inne cenne przedmioty. Czysty zysk na cele kulturalno - oświatowe Kół Młodzieży Wiejskiej.

PROTEST
przeciwko zamachowi na religję w szkołach.

Na nadzwyczajnem zebraniu Okręgowego Towarzystwa Rzem. w Częstochowie odbytego w dniu 19 sierpnia 1928 r. uchwalono następujący protest:

Zebrani rzemieślnicy różnych zawodów zorganizowani w 19 cechach, kategorycznie protestują przeciwko przyjętym przez Sejm i Senat rezolucjom wzywającym Rząd do zniesienia okólnika p. Ministra Bartla z dnia 9 grudnia 1926 r. o nauce szkolnej religji Rzym.-Katolickiej i uczestnictwie nauczycieli w praktykach religijnych.

Zważywszy, że Konstytucja Polski w art. 120 mówi, w każdym zakładzie naukowym, którego program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18-tu utrzymywanych w całości lub częściowo przez Państwo, lub ciała samorządowe, jest nauka religji dla wszystkich uczniów obowiązkową, kierownictwo i nadzór religji w szkołach należy do właściwego związku religijnego z zastrzeżeniem naczelnego prawa nadzoru dla państwowych władz szkolnych.

Wspomniany okólnik jest tylko przepisem wykonawczym Konstytucji. Społeczeństwo katolickie w Polsce w powyższej rezolucji przygodnej większości Sejmu i Senatu widzi pogwałcenie Konstytucji, zamach na religję, podstawy młodego pokolenia, co uważa za zbrodnię moralną, która pomści się w przyszłości.

Wobec czego społeczeństwo postanawia wszelkiemi dopuszczalnemi środkami temu się sprzeciwić.

— **Przedstawienia pasyjne Męki Pańskiej.**

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że w przedstawieniach pasyjnych Męki Pańskiej na placu Kurji Biskupiej biorą udział również artyści teatru „Rozmaitości". Pienia religijne zaś wykonają chóry katedralne pod batutą p. Kowalskiego.

— **Z teatru „Rozmaitości".**

Dziś, w sobotę, o godz. 8-ej m. 15 premjera arcywesołej farsy w 3-ch aktach Hennequina i Vebera: „Pani Prezesowa", granej na wszystkich scenach europejskich z olbrzymiem powodzeniem. Zaznaczyć należy, że w wykonaniu tej farsy bierze udział cały zespół „Rozmaitości".

W niedzielę o godz. 8-ej m. 15 wiecz. po raz drugi farsa: „Pani Prezesowa".

W poniedziałek gościnny występ Lucyny Messal w wielkiej rewji.

— **Wystawa obrazów w gmachu Muzeum miejskiego.**

Obrazy historyczne Balukiewicza i Nałęcz - Cichockiej, wystawione w gmachu Muzeum Miejskiego w parku Staszyca, stanowią piękną serję, świetnie ilustrującą dzieje Polski od czasów przedchrześcijańskich do epoki porozbiorowej. Trzeba je zobaczyć, żeby należycie ocenić wielką misję, jaką wystawa „Dziejów Polski" spełnia. Dlatego wszyscy, którzy wiedzą, że historja jest skarbnicą mądrości, powinni sami obrazy Balukiewicza i Nałęcz - Cichockiej zobaczyć i wszystkich, na których wpływ ma ją, powinni zachęcić do zwiedzenia wystawy.

Wejście 70 gr., dla młodzieży 40 gr.

— **Pozdrowienie szeregowych 7 p. a. p z Raducza.**

Szeregowi 7 p. a. p. przebywający obecnie na manewrach w obozie ćwiczebnym Raducz — za naszem pośrednictwem przesyłają pięknym Częstochowiankom pozdrowienie! Plut.: Przeradzki L. Błaszczyk B., Skał S., Gielnik J. Urbańczyk S. Kpr.: Niski W. Krysiak S. Radzioch A., Dzięglewski Z., Walencki K., Tomaszewski T., Werhun Wł., Ochalski J., Keller. Bomb.: Krauze K., Parasol H., Zakrzewski J., Rajski M., Kan.: Navarra K., Pleskaczyński W., Pawlik J. Wołczyński A., Zaręba J.

— **Z Klubu „Victoria".**

W związku z biegiem „Dookoła Polski", Zarząd Klubu wzywa wszystkich kolarzy i motocyklistów do przybycia w poniedziałek, dn. 10 b. m., o godz. 6-ej po poł. do lokalu Klubu, gdzie omawiana będzie organizacja przy przejeździe kolarzy przez Częstochowę.

— **Odpowiedzialność rodziców za przewinienia małoletnich.**

Władze administracyjne wyjaśniły okólnikiem urzędom państwowym i samorządowym, że w wypadku przekroczeń administracyjnych, popełnionych przez małoletnich, pociągani mają być do odpowiedzialności rodzice. Wszelkie skutki wynikające z tytułu zasądzenia karno - administracyjnego, ponoszą rodzice.

— **Zacieranie śladów niewoli.**

Władze administracyjne wydały zarządzenie do samorządów wiejskich w związku z zbliżającą się rocznicą 10-lecia odzyskania niepodległości, aby uprzątnęły wszelkie ślady, pozostałe po zaborcach, jak napisy dawne, godła na słupach i drogowskazach itd.

— **Czego ma prawo żądać rezerwista na czas służby wojskowej?**

Poniżej podajemy treść nowego rozporządzenia w sprawie zasiłków dla rodzin rezerwistów, powołanych na ćwiczenia, które niewątpliwie zainteresuje szerokie koła rezerwistów. Oto co wynosi dzienna norma zasiłku powołanego na ćwiczenia wojskowe.

Jeżeli do zasiłków uprawniona jest tylko 1 osoba, — w miejscowościach wiejskich, osadach i miastach do 5000 mieszk. (Kat. I) 60 gr., dwie osoby 70 gr. trzy lub więcej osób 80 gr. W osadach od 5 do 25 tys. mieszk. (kat. II) jedna osoba 70 gr., dwie osoby 85 gr. trzy lub więcej 1 zł. W miastach powyżej 25 tys. mieszk. (kat. III) jedna osoba 90 gr., dwie osoby 1 zł. 10 gr., trzy lub więcej osób 1 zł. 30 gr.

— **Walka ze znachorstwem.**

Brak zorganizowanej opieki lekarskiej we wsiach stwarza pole popisu dla różnych znachorów, „owczarzy" i wogóle znawców kunsztu medycznego. Kronika wielokrotnie notowała i notuje wypadki zatrucia, spowodowane stosowaniem przez różnych „lekarzy" wiejskich środków trujących i gwałtownych. Znachorzy nie liczą się z dawkami, każą pić np. parzoną naparstnice (digitalis) całemi szklankami. Znachorzy otumaniają ludność „wiejską" za pomocą czarów, kładą chorych na sosnowej desce do rozpalonego pieca, zakopują na 2 doby do piasku, karmią odpadkami zwierzęcemi, a nawet fekaljami. Obecnie władze postanowiły podjąć energiczną walkę ze znachorstwem i pociągać szarlatanów do odpowiedzialności karnej.

Z kino-teatrów.

Teatr „Odeon" wyświetla najpotężniejsze arcydzieło świata p. t. „Król Królów". Realizator tego monumentalnego filmu Cecil B. de Mille nie szczędził trudów i kosztów, by obraz przedstawiający życie Chrystusa. ściśle odpowiadał epoce i tekstowi Pisma św. na podstawie którego został wykonany. Film jest przepiękny, punkt kulminacyjny zaś stanowi wstrząsający moment śmierci Chrystusa Pana. Budowa świątyni i wzgórza Golgoty jest najwspanialszem dziełem wytwórni. O bogactwie wystawy najlepiej świadczy koszt obrazu, który wyniósł 2.800,000 dolarów, zaś o obsadzie ról mówią wprost rekordowe liczby: 14 ról głównych i 350 epizodycznych zostały obsadzone największymi potentatami ekranu (Warner, Schildkraut, Rod la Rocque, M. Varconyi, Vera Reynolds, Leatrice Joy i in.), poza tem bierze udział 4.300 statystów.

Teatr „Nowości" demonstruje nowy arcyfilm polski p.t. „Kropka nad i". W treści tego pięknego obrazu skreślone zostały nader subtelnie pierwsze, wiośniane przeżycia młodej kobiety. Obraz wykonany jest doskonale. Lili Romska, odtwarzająca rolę główną, nazwana została przez krytykę polską Liljaną Gish, Stefan Szwarc w roli amanta jest znakomity, przemiła zaś jest mała Bianka Dodo. Jednem słowem pierwszy polski film kameralny udał się w zupełności, dość powiedzieć, że warszawska publiczność premjerowa podczas seansu biła głośne oklaski.

Kino - **teatr** „Nowy" wystawia wielki film polski p. t. „X Pawilon". W tym wzruszającym dramacie patrjotycznym, opracowanym wg. sztuki G. Zapolskiej „Tamten", ujęta została martyrologja młodzieży polskiej; walczącej tajnie o niepodległość Polski za cara Mikołaja. Widzimy więc płomienne porywy bohaterskiej młodzieży naszej, a z drugiej strony okrucieństwo żandarmów carskich, katujących młodzież więzioną w lochach cytadeli warszawskiej. Obraz wykonany jest doskonale, a role główne odtwarzają: J. Węgrzyn, E. Gasiński, T. Roland, R. Mirska, Marcello-Palińska, Bryliński i in.

Kino „Uciecha" demonstruje do soboty włącznie zakończenie wielkiego filmu „Ślad na śnieżnej pustyni", od niedzieli zaś — wspaniały film sensacyjny pt. „W mrokach nocy", w którym główną rolę gra słynny pies - wilk Rin - Tin - Tin w walce z bandą przemytników. Obraz ten budzić będzie powszechny zachwyt i zdumienie. Nad program arcywesoła farsa.

— **Nocne dyżury aptek.**

W nocy z dnia 7 na 8 b. mies. dyżurują następujące apteki: p. Nowaka i Mandata — Stary Rynek 9, p. Kozankiewicza i Frydego — III Aleja 50.

W nocy z dnia 8 na 9 bież. mies. dyżurują następujące apteki: p. Szostakiewicza—Nowy Rynek 6 oraz p. Włosińskiego — ul. Kordeckiego 27.

W ciągu dnia 9-go b. m. od godziny 9-ej rano do godz. 7-ej wieczorem otwarte będą apteki: p. Kozerskiego — II- ga Aleja 26, p. Szostakiewicza—Nowy Rynek 6 Bujakowskiego, Kościuszki nr. 37 oraz Pieńkowskiego i Reterskiego — Krakowska 38.

W nocy z dnia 9 na 10 b.m. p. Kozerskiego — II-ga Aleja 26, p. Pieńkowskiego i Reterskiego — ulica Krakowska 38 oraz p.

— **Dwa pociągi dodatkowe z Częstochowy do Sosnowca.**

Niezależnie od dodatkowych pociągów warszawskich w dniach 8 i 9 b. m. uruchomione będą pociągi dodatkowe z Częstochowy do Sosnowca, odchodzące o godz. 20,50, ponadto w dniu 9 b. m. jeszcze jeden pociąg, odchodzący o godz. 21,55.

— **Syn pobił ojca.** Piłatowicz Wojciech, lat 53, (Stary Rynek 28), zameldował policji, że synowie jego na podwórzu domu, gdzie zamieszkuje, t. j. Czesław i Bolesław poczęli się bić, a gdy ten chciał im przeszkodzić, Bolesław uderzył go dwa razy ręką w twarz i zakrwawił.

— **Został bez marynarki.** Ajzne Lipman (Warszawska 21), zameldował policji, że pozostawił marynarkę z dowodami osobistemi w fabryce wód gazowo owocowych Fiszbaltera, która to marynarka została mu skradziona.

— **Nie trzeba zostawiać.** Grabara Anna (Warszawska 33) zameldowała policji, że przed sklepem Chwalby Marji pozostawiła paczkę, zawierającą 2 fartuchy i kawałek płótna, wartości 15 złotych. Paczkę tę ktoś skradł.

— **Broń bez pozwolenia.** Policja odebrała nielegalnie posiadany rewolwer automatyczny Janowi Chlebowskiemu (Kawia 7).

— **Złoty pierścionek za 1 zł.** Władysław Szyszka, zam. we wsi Wyczerpy, zameldował policji, że nieznany sprawca skradł mu z kredensu pierścionek złoty. Ustalono, że kradzieży tej dokonał będący u niego znajomy Jan Zawisza, zam. we wsi Wyczerpy, który do kradzieży pierścionka przyznał się i oświadczył, że sprzedał go nieznanej kobiecie na placu Jasnogórskim za jeden złoty, a pieniądze wydał.

— **Na gorącym uczynku.**

Estera Fiszman (Panny Marji 33) zameldowała policji, że na gorącym uczynku usiłowania kradzieży ujęła Kozakiewicza Feliksa, bez stałego miejsca zamieszkania, który przed kilku tygodniami w jej mieszkaniu również dokonał kradzieży z torebki 8 zł. Kozakiewicz przesłany został do sądu pokoju.

Tabela wygranych
Loterji Państwowej

W pierwszym dniu ciągnienia 5-ej klasy 17-ej loterji państwowej, główniejsze wygrane padły na numery następujące:

10,000 zł. nr. 56749.

Po 5,000 zł. n-ry 50915 55953 139089.

Po 3,000 zł. n-ry 22009 52316 94690.

Po 2,000 zł. n-ry 18033 25011 4813 92468 128048.

Po 1,000 zł. n-ry 3395 6875 12703 43070 66246 81215 93007 103580 111401 112082 123085 125844 126001 126033 126629 135986 148276 151231 154985.

Po 600 zł. n-ry 6370 9740 9835 13092 13397 19423 28536 29904 31910 37667 59917 61355 61682 75421 87748 113572 137028 142734 143938.

LECZNICA ZWIĄZKOWA dla przychodzących chorych z gabinetem lecznictwa fizykalnego.

Częstochowa, ul. Kościuszki Nr. 32, Tel. 585.

Otwarta codziennie oprócz niedziel i świąt **od godziny 9-ej do 1 po poł. i od 3 po poł. do 7-ej wieczorem.**

W Lecznicy udzielane są porady we wszystkich specjalnościach (choroby wewnętrzne, dziecięce, kobiece, nerwowe, chirurgiczne, oczne, oraz choroby uszu, gardła, nosa, skórne i weneryczne.

Przy lecznicy istnieje gabinet lecznictwa fizykalnego i aparaty inhalacyjne (diatermia, lampa kwarcowa, lampa Sollux, elektryzacja, masaż elektryczny, tlenowy aparat inhalacyjny, elektryczny aparat inhalacyjny i rozpylacz lekarstw. **Cena porady lekarskiej 3 zł. Za recepty lecznicy apteki miejsc. pobierają o 10% taniej. W lecznicy wykonywa się:** 1) Analizy lekarskie. 2) Leczenie odmą piersiową. 3) Leczenie preparatami złota (sanohrysyną, surosanem). 4) Stosowanie odczynu Pirquet'a. 5) Wszelkie wlewania dożylne. 6) Szczepienia ochronne.

W dniu 23 września r. b. o godz. 3 po poł. odbędzie się w Konopiskach pod Częstochową wielka uroczystość odbioru i poświęcenia wspaniałych organów kościelnych firmy B-ci RIEGER w Karniowie ufnndowanych z ofiar robotniczych kopalni „Konopiska" i dzięki usilnej pracy ks. proboszcza Wł. Kiełbasińskiego, przedstawiciela firmy T. Porosa oraz osób dobrej woli. Na uroczystość zaprasza się amatorów gry organowej która wykonają znakomici muzycy.

Ks. prob. Kiełbasiński i T. Poros.

Szkoła Tańców Bal. Parnasowa

206 **I-sza ALEJA 9. TELEFON № 3-27.**

Informacje i zapisy codziennie od godz. 6—9. I-a lekcja kursu tańców najmodniejszych **w sobotę, dnia 8-go września b. r.** Lekcje praktyczne w niedzielę i święta od godz. 7-ej wieczor.

Zakład Ślusarski

Stanisława Bonka

w Częstochowie, Wały Nr. 27.

Wykonywa wszelkie roboty budowlane Bramy, drzwi, żelazne schody, balustrady. Wieże dla kościołów i kopalni, ogrodzenia cmentarne. Krzyże roboty artystycznej.

Tamże potrzebny czeladnik i chłopcy do ślusarza na roboty ażurowe. Częstochowa, Wały 27.

DO SPRZEDANIA skrzypce nie zwykłej wartości, tamże gramofon z płytami — Stradom, Nowy Świat 8 M. Kaczmarzyk. 2071-1

PRZYBŁĄKANY pies „Doberman" do odebrania za zwrotem kosztów między godziną 10—12. Narutowicza 104. Zenkert. 2070

OGŁOSZENIE.

Niniejszym podaje się do wiadomości p.p. Akcjonarjuszów, że w dn. **29 września 1928 r.** o godzinie 18-ej w lokalu Zarządu Tow. Akc. Fabryki Kapeluszy w Częstochowie przy ul. Spadek Nr. 20 odbędzie się:

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonarjuszy.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Wybór przewodniczącego
2) Przewalutowanie bilansu brutto per 30 czerwca r.b., zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.
3) Określenie sposobu zbilansowania nadwyżki, osiągniętej przez przewalutowanie a mianowicie: część na pokrycie strat z lat ubiegłych część na podwyższenie kapitału akcyjnego, część na kapitał amortyzacyjny, część na kapitał rezerwowy
4) Wolne wnioski.

TOWARZYSTWO AKCYJNE
FABRYKI KAPELUSZY
w Częstochowie.

Z KRAJU.

(—) **Park Narodowy w Tatrach.** [illegible]awa utworzenia parku narodowego w Tatrach wchodzi nareszcie na tory. W tych dniach, specjalna komisja rządowa rozpoczęła obchód szacunkowy lasów Urmańskich, które mają być wykupione i wcielone do Parku.

(—) **Samobójstwo na sali sądowej w Łodzi.**

Sąd okręgowy w Łodzi był widownią straszliwego wypadku. Sąd rozpatrywał sprawę 37-letniego Adolfa [illegible]szkego, oskarżonego o nadużycia we firmie Dobrzynka w Pabjanicach, gdzie zdefraudował 9 tys. 426 złotych.

Sąd ska[illegible]ł go na rok domu poprawy, przyczem na mocy amnestji połowa kary została mu darowana. Kiedy przewodniczący skończył odczytywanie wyroku, skazany błyskawicznie dobył z kieszeni rewolwer i strzelił sobie w głowę. Kirszke, zalany krwią, padł na ławę. Na sali sądowej powstała panika. Wezwane pogotowie ratunkowe odwiozło desperata w agonji do szpitala.

„Leśny człowiek"

w puszczy kresowej.

Z Baranowicz donoszą: W czasie ćwiczeń wojskowych między wsiami Berezówką a Tartakami wysłany został do lasu patrol 22 p. p. z podchorążym rezerwy Stanisławem Smulskim na czele. W skład patrolu wchodzili nadto żołnierze Semeniuk i Masłowski.

Gdy patrol wszedł kilka kilometrów w głąb lasu, natknął się na dość niedostępnej polanie na dziwne zjawisko. Na trawie w cieniu leżał jakiś kosmaty kłębek, podobny do człowieka. Żołnierze Semeniuk i Masłowski zbliżyli się ostrożnie do owego człowieka, który spał, chcąc go obejrzeć z bliska; podch. Smoulski pozostał nieco w tyle.

Tajemniczy człowiek był całkowicie goły porośnięty czarnym włosem, posiadał rudą po pas brodę i długie, nieobcinane widocznie wcale paznokcie u przednich i tylnych kończyn. Włosy na głowie były tak długie, że zakrywały całkowicie twarz i oczy.

„Leśny człowiek" przepasany był jedynie słomianym powrósłem.

Nagle jeden z żołnierzy nieostrożnie nadepnął na gałęź. Dziwny człowiek ze zwierzęcą czujnością zerwał się i zaczął uciekać. Pogoń za nim w gąszczu okazała się bezowocną.

Jak opowiadają mieszkańcy okoliczni, leśny człowiek rzadko daje się podejść i zauważyć ludziom. Miejscowi myśliwi mają zamiar, w najbliższym czasie, zorganizować walną obławę, celem pojmania osobliwego mieszkańca puszczy kresowej.

Władze zaś bezpieczeństwa twierdzą, że ten tajemniczy człowiek jest bandytą poszukiwanym od roku 1920 przez policję. Po kilku latach ukrywania się, bandyta zdziczał zupełnie i dostał ostrego ataku tzw. „antropofobii", czyli obawy przed ludźmi.

Dr. med. ADAM WOLBERG
Choroby skórno-weneryczne
POWRÓCIŁ
i wznowił przyjęcia
codziennie od g. 3—7 po poł.
Częstochowa, ul. Kościuszki 1, I p. front. Tel. 3-67.

NADESŁANE.

Szanowny Panie Redaktorze!

W sprawie listu St. Piątkiewicza umieszczonego w „Gońcu" w rubr. „Nadesłane" dnia 6 września r. b. prosiłbym Sz. Pana o łaskawe zamieszczenie w swem piśmie kilku słów wyjaśnienia. Ludzie złości i złej woli, a tem samem niskiego poziomu umysłowego w osobach tegoż St. Piątkiewicza, syna jego Jana, córki Bronisławy i św. fikcyjnego Witkiewicza, chcąc szkodzić mojej opinji umieścili list powyższy, który od początku do końca jest kłamstwem, za co zostaną pociągnięci przezemnie do odpowiedzialności sądowej jak również i św. fikc. Witkiewicz. Przewód sądowy wyjaśni resztę.

Racz przyjąć Szan. Panie Redaktorze wyrazy szacunku i poważania

Zygmunt Szymański.

Kino-Teatr „Nowy"
II ALEJA Nr. 43.
Dziś! specjalny program dla przyjezdnych!!
Ceny miejsc zwykłe: Krzesło 1.50 gr. Loża 2 zł. Uwaga: Na I seans krzesło tylko zł. 1 gr. 20. Początek przedstawień w sobotę o godz. 2, w niedzielę o godz. [illegible], w dnie powszednie o 5 p.p.

Potężny film polskiej twórczości!!! Wstrząsający obraz z walk o Niepodległość Polski!!!
X-ty PAWILON CYTADELI WARSZAWSKIEJ
Wzruszający d[illegible] patrjotyczny osnuty na tle głośnej powieści **Gabrjeli Zapolskiej** p. t.
„TAMTEN"
W roli: Kazimierza Wielhorskiego **Józef Węgrzyn** oraz inni wybitni artyści scen polskich.
Film ten ilustruje historję z nieszczęsnej epoki panowania Cara Mikołaja i jego zbirów w Polsce, którzy najlepszych i najdzielniejszych synów ojczyzny dręczyli w Kazamatach hamując zmartwychwstanie wolnej i niepodległej. Aresztowanie wszystkich tych, którzy knuli spiski przeciwko caratowi! Lochy Cytadeli warszawskiej! Cierpienia młodzieży polskiej w walkach z carskimi siepaczami.

ZE ŚWIATA

(×) **288.000 katolików przybywa co roku w Stanach Zjednoczonych.**

Według ostatnio przeprowadzonych obliczeń liczba katolików w Stanach Zjednoczonych wynosi obecnie 18.694.850 osób. W porównaniu z poprzednim spisem z r. 1916 katolicyzm w Stanach Zjednoczonych wykazał 20 proc. wzrostu, gdyż w ciągu lat dwunastu liczba wyznawców kościoła katolickiego wzrosła prawie o trzy miljony co średnio daje 288 rocznie. Obliczenia te mają znaczenie dla horoskopów co do przyszłych wyborów prezydenckich, Al. Smith jest pierwszym katolikiem, kandydującym na stanowisko prezydenta.

(×) **Ziemia zasypała 7 osób.**

W Królewcu przy pracach nad tunelem obsunęła się gruba warstwa ziemi i zasypała 7 robotników. Przybyła natychmiast na pomoc straż ogniowa wydobyła zwłoki jednego, ciężko rannych 2 robotników i jednego lekko. Reszta wyszła bez szwanku.

(×) **Krwawy kongres młodzieży niemieckiej.**

W sobotę obradował w Hamburgu zjazd niemieckiej młodzieży rzemieślniczej, na który zjechało się około 15 tysięcy uczestników.

W toku uroczystości związanych z kongresem, doszło do ostrych starć pomiędzy uczestniczącymi w kongresie socjalistami i komunistami.

Najostrzejsze starcie miało miejsce przed domem rzemieślniczym, przyczem około 30 osób, należących przeważnie do Związku Republikańskiego Reichsbanner, odniosło rany zadane nożami i pałkami gumowemi.

Dopiero energiczne wystąpienie policji zdołało przywrócić porządek.

(×) **Śmierć z radości.**

Na budapeszteńskim torze wyścigowym zdarzył się podczas wyścigów niezwykły wypadek. Gdy w czwartym biegu zwyciężył koń „Corvus" ze stajni bar. Rotszylda, na którego wcale nie liczono, do jednej z kas totalizatora podbiegł czeladnik stolarski, Juljusz Klock, wołając uradowany: „Ja postawiłem na tego konia, ja postawiłem i dostanę osiemdziesiąt razy więcej, niż postawiłem!". W chwili wszakże, gdy tak wołając, stanął u okienka kasy, ochrypł, zachwiał się i runął na ziemię. Gdy go podniesiono, już nie żył, zabił go atak sercowy wskutek nadmiernej radości.

(×) **Nowy środek przeciw cukrzycy.**

Na klinice prof. Ketlicha czyniono są udatne próby wcierania specjalnego tłuszczu pacjentom chorym na cukrzycę. Tłuszcz ten powoduje obniżenie się cukru u chorych. Dinutron jest to mieszanina 50 proc. tłuszczu, 36.7 proc. węglowodanu i 13.3 proc. białka Fachowcy przypisują temu wynalazkowi wielkie znaczenie zwłaszcza w tych wypadkach, w których zawodzi insulina.

Podziękowanie.

Wielmożnemu Panu Doktorowi Janowi Skotnickiemu za troskliwą i bezinteresowną opiekę lekarską podczas uciążliwej choroby oczu, serdecznie dziękuję.

Wacław Grytza.

2060

OKAZJA!!!
Pozostały z parcelacji jeszcze jeden **plac** na Zawodziu t. zw. Marysi przy ulicy Teofila obok nowopowstającego rynku i elektrowni sprzedam na dogodnych warunkach. Miejscowość korzystna dla budowli z powodu taniości materjału budowlanego kamienia i wapna znajdującego się na miejscu o 30 procent taniej.
Wiadomość ul. Wilsona (Wały) 20 mieszkania 16. 3045

Lisiniec-Liska
miasto-ogród pod Częstochową 1 klm. za Jasną Górą. 3035
DOMY murowane 2, 3, 4 i 5 pokojowe
PLACE pod budowę i ogrody od 600 zł. na 12 spłat miesięcznych,
Wiadomość na miejscu: Żebrowski.

PLACE na LISIEŃCU do sprzedania na raty. Wiadomość tamże u D. Sosnowskiej.

Zawiadamiamy Szanowną Klijentelę że zakład nasz z dn. 1 września r. b. **przeniesiony został na ul. Kościuszki pod Nr. 3.** – Skład stale zaopatrzony jest w żelastwo do piecy i kuchen
Polecamy się łaskawym względom Szan. Klijenteli
S. LAURMAN i S-ka.
S-ka z ogr. odp. Częstochowa tel. 238.
2051

Pracownia obuwia — Aleksandra Grzybowskiego w Rakowie przy ul. Spacerowej Nr. 4 została powiększona i wykonywa wszelkie obstalunki. Robota solidna i na dogodnych warunkach. 2939

OBWIESZCZENIE.

Wydział Hipoteczny w Częstochowie obwieszcza, że otwarte zostały postępowania spadkowe po zmarłych:

1) Franciszku **[illegible]ywiozka** właścicielu niepodziel. połowy nieruch. w Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 9354.

2) Szmulu **Zelwerze** właścicielu niepodziel. połowy nieruch. w Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 1104.

3) Andrzeju **Ignasiaku** właścicielu (przez zastrzeżenie) 11/32 niepodziel. części nieruch. w m. Krzepicach oznaczon. Nr. hip. 3.

4) Wandzie z Zawadów **Malinowskiej** współwłaścicielce części nieruch. oznacz. Nr. hip. 29) i współwłaścicielce części nieruch. oznacz. Nr. hip. 557 w m. Częstochowie.

5) Wincentym - Juljanie **Sojeckim** właścicielu nieruch. w Częstochowie oznacz. Nr. hip. 1009.

6) **Mordce Haftka** właścicielu nieruchomości w Częstochowie oznaczonych Nr. Nr. hip. 1537 i 2251.

7) Fraidli z Chorowiczów **Tobjasz vel Przedborskiej** właścicielce 3/28 części nieruch. w Częstochowie oznaczonych Nr. Nr. hip. 289 i 351, oraz współwłaścicielce nieruch. w Częstochowie oznacz. Nr. hip. 469.

8) Balbinie z Likierników **Werde** wierzycielce sumy rubli 4000 czyli 8640 mk. z 5¾ % zabezpiecz. na nieruch. w Częstochowie oznacz. Nr. hip. 508.

9) Leopoldzie **Werde,** zapisodawcy sumy 2000 rubli czyli 4,320 mk., zabezpiecz. na nieruch. w Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 508.

10) Lejbusiu vel Leibie **Garbińskim,** wierzycielu kaucji w sumie rubli 500 zabezpiecz na nieruch. w Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 1019.

11) Bronisławie **Fryde** właścicielu (przez zastrzeżenie) niepodziel. połowy nieruch w Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 2294.

12) Kazimierze z Krzemińskich **Śmiarowskiej** wierzycielce sumy rubli 1500 z 8% i ka[illegible]ji rubli 150, zabezpiecz. na nieruchomości w Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 977.

Termin zamknięcia tych postępowań spadkowych wyznaczony na dzień 22-go marca 1929 roku i w tym terminie osoby zainteresowane winny się stawić w kancelarji Hipotecznej w Częstochowie dla zgłoszenia swych praw pod skutkami prekluzji.

m. Częstochowa, dn. 5 września 1928 r.

Pisarz Hipoteczny.

Ostrzeżenie!
PP. fabrykantów wód gazowych ostrzegam przed przywłaszczaniem sobie moich skrzyń firmowych, które stanowią własność niesprzedażną.
Winnych pociągnę do odpowiedzialności
3043 **Fiszhalter.**

BACZNOŚĆ!!!
Na sezon jesienno-zimowy
W dużym wyborze własnego wyrobu: Swetry szkolne, dziecinne sweterki, swetry deseniowe, garsonki, męskie kamizelki, pończochy damskie i dziecinne i t. p.
poleca najtaniej **HELENA KOWALSKA**
ul. Kościuszki 28

2065
Rowery, Gramofony, Patefony nowe modele. Niebywały wybór płyt, Mandolin, Skrzypiec i Zabawek, poleca firma **„Patefon"**, II Aleja 19.

Dr. Paweł BRONIATOWSKI
2914 **POWRÓCIŁ**
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 9—12, od 4—8. Panie od 12—1.
ul. P. Marji L. 21 (II Aleja I piętro).

Zatwierdzone przez Min. Wyz. Rel. i Ośw. Publ. oraz Min. Rol. Publ.
KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH
Eugenjusza Ślaskiego
w Częstochowie, ul. Krakowska 13.
GARAŻE. – Wpisy codziennie. – Piszcie o prospekty.
Warsztaty samochodowe Jana Janowicza
Fach to pieniądz!! **Zawód zapewnia byt!!**

Szkoła Tańców baletm. K. KOSTECKIEGO
SALON i LOKAL POWIĘKSZONY, ul. Waszyngtona d. Jasna 49, 3 ci dom od ul. Kościuszki.
Po studjach uczy „Ostatnie kreacje sezonu" w kompletach i pojedyńczo. Zapisy na kursy I, II, III, IV i Mazura, codz. od 10 rano do 9 wiecz.
Lekcje ogólno-praktyczne w sobotę od godz. 6-ej w Niedziele i Święta od godz. 7 wiecz.
3042

Auto Garaże
SYRKIEWICZA
Przyjmuje do remontu samochody wszelkich typów i wykonywa szybko, tanio i dobrze.
Stacja benzynowa i [illegible]ary. Boksy do wynajęcia.
Częstochowa, ul. Waszyngtona (d. Jasna) 42
3041

KINO „UCIECHA"
ul. Dąbrowskiego Nr. 12.
Program od niedzieli 9 do wtorku 11 września.
Początek o 3, w dni zwykłe o 6. Ost. seans o 9.15
Nadzwyczajny podwójny program! [illegible]cja i śmiech! Słynny na cały świat aktor pies-wilk **RIN-TIN-TIN** wystąpi w najnowszym wspaniałym sensacyjnym filmie pod tytułem **W mrokach nocy** 10-ciu aktów nadzwyczajnej gry psa-wilka Rin-tin-tina, Krwawa walka o[illegible] zapierająca Rin-tin-tina z dzikim człowiekiem zwieszęciem olbrzymem Zinglem o kobietę. Skazany na śmierć.
NAD PROGRAM. 2 akty huraganowego śmiechu z Komedyjki p. t. „ACH, TE DZIECIAKI"

WALIZKI FIBROWE
POLECA WYTWÓRNIA: Ogrodowa 2 róg Spadkowej. Telefon 7-45. 1056

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42. Kursa wyuczają listownie, buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, (ortografji). Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów. 0177

PIECZĘCIE KAUCZUKOWE wykonywa tanio i gustownie Drukarnia Nagłowskiego, Wieluńska 7 telefon 582. Zamówienia przyjmuje również Biuro „Renoma", Aleja 21, tel. 448. -14

LEKCYJ franc., niemieckiego, robót (kotyljony, fanty na loterję, zabawki na choinkę itd.) udziela była nauczycielka gimnazjum. Mam wzory robót do odstąpienia. Przyjmę kondycję na wyjazd. II Aleja 28 mieszk. pani Hundowskiej od 5 do 7. 20001-3

STENOGRAFJI listownie najszybciej wyuczamy. „Stenograf Polski", miesięcznik wychodzi. Instytut Stenograficzny — Warszawa, Krucza 26.

WSPÓLNIK z kapitałem potrzebny do korzystnego interesu. Oferty w sklepie Gońca sub „Nowość". 2045-2

MEBLE nowe i używane wszelkiego rodzaju: kredensy, stoły, krzesła, szafy, bieliźniarki, trema, otomany, kozetki, łóżka, materace. Okazyjnie garnitur stylowy. — I-sza Aleja Nr. 12, Gliński. 249-10

DOM sprzedam lub gisernia z urządzeniem do wydzierżawienia kompletnie urządzona. Krakowska 22 2043-2

DO SPRZEDANIA place na Stradomiu i na Zaciszu tanio ziemia na morgi na terenie Częstochowy oraz 2 domki po 3 tys. złotych. Wiadomość Stradom, Sabinowska 19. 2054-2

DO SPRZEDANIA domy z ogrodami od 4 tysięcy zł., sklepy z mieszkaniami, place do budowli, gospodarki, ziemia na morgi i poszukuje takowych. Wiadomość: Aleja nr. 28 — Kowalski. 1938

DO SPRZEDANIA gospodarstwo z 6 morgów z budynkami w Julianowie obok Walenczowa. Wiad na miejscu Konstanty Pyziak.

CHRZEŚCIJAŃSKA pracownia gorsetów p. f. „Józefa", III-cia Aleja 55 — II-gie piętro na prawo u pani Ebert. Poleca najświeższe modele pasów biodrowych, brzusznych zalecanych przez lekarzy, biustonoszy, szelek do prostego trzymania, reperacje, poprawki itd.

LÓD SPRZEDAM tanio. Ogrodowa 26.

ZGUBIONO kwit lombardu nr. 5215. — 3031-3

OBIADY w domu prywatnym tamże stancja dla ucznia E. Nehringowa, II Aleja 19. 3002-4

SAMODZIELNA gospodyni poszukuje miejsca na probostwie. Kordeckiego 21 m. 7. 3916-3

PROFESOR matematyki przysposabia do matury oraz do wszystkich klas szkół średnich z matematyki i łaciny ul. Kościuszki nr. 33 m. 6 (II piętro). 2866-1

OKAZYJNIE domek 6 mieszkań na Rakowie przy ul. Towarowej nr. 4 sprzedam zaraz tamże magiel. — Maj. 2056-1

ABSOLWENTKA Konserwatorjum Krakowskiego, uczenica prof-ów Lipskiego i Krzyształowicza, udziela lekcji gry na fortepianie. Wiadomość ul. Dąbrowskiego nr. 9 m. 1 (parter). 2044-2

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Helena Wachelka. 2052-1

SPRZEDAM dom nowowybudowany składający się ze sklepu i 10 ubikacji lub połowę Brzeźnicka. Wiadomość Bociania nr. 13 — Konieczny. 2058

DO SPRZEDANIA sklep z mieszkaniem 2 pokoje i kuchnia, piekarnia, pół morgi ogrodu przy stacji Złoty Potok — Jan Górak. 2061-1

NA DOGODNYCH warunkach sprzedam domek 2 pokoje, kuchnia i przedpokój oraz place frontowe Lisieniec — Dobrowolski. 2063-1

POKÓJ w śródmieściu frontowy, słoneczny, duży, umeblowany z wygodami, osobne wejście, może być z całym utrzymaniem, zaraz do wynajęcia solidnemu, starszemu panu. Oferty w sklepie Gońca pod „Starszy". 2057-1

OKAZYJNIE dom do sprzedania 5 ubikacji z ogrodem 65 prętów ul. Bąkowska nr. 4 Ostatni Grosz. Cena 6,500 zł. Wiad. Rynek Wieluński nr. 8 — Sygodziński. 2014-3

SPRZEDAM domek tanio z morgą ziemi za Lisieńcem przy szosie. Wiadomość Bieniecki, Rynek Wieluński 14 3049

PLAC do sprzedania. Wiadomość ul. Złota nr. 126 — Rak. 3042

WYSZŁA z domu dziewczynka lat 12 Helena Kowarska, ktoby coś wiedział o zaginionej proszę odprowadzić Zawodzie, ul. Złota nr. 81 Bronisława Kowarska lub Podkomisarjat Policji przy ul. Krakowskiej. 3046

POTRZEBNY człowiek do konia. Ostatni Grosz, Botaniczna 6 — J. Guziuk. 2992-5

PRZYJMĘ chłopców na praktykę Zakład ślusarski Warszawska 21. 3039

WYUCZAM kroju i szycia. Nauka szybka i solidna E. Gospodarkowa, ul. Dąbrowskiego 1-b. 2957-5

KSIĄŻKI SZKOLNE na raty. Zamówienia przyjmuję od 2—7 po pol. III Aleja 52 — Czytelnia. Telefon nr. 750.

CHIROMANTKA przyjezdna przepowiada przyszłość i przeszłość z kart z rąk, rysów twarzy i fotografji. Jasnogórska 26. 3040

POTRZEBNA służąca do wszystkiego z dobremi świadectwami od 15 września.— Cukiernia Kościuszki 46. 3050

SZAFY nowe dębowe i [illegible]erowane oraz używane sprzedam M[illegible] stolarza. 3047-1

Teatr „NOWOŚCI“
DZIŚ I DNI NASTĘPNE!
Mimo bardzo wysokiej dzierżawy, ceny miejsc zwykłe. Dla młodzieży dozwolone. Bilety uczniowskie tylko na I-szy seans 1 zł. Początek o 5. Ost. seans o 9,30

Na otwarcie sezonu jesiennego! Wyświetlamy jednocześnie z Warszawą!
Pierwszy polski film kameralny!
Pierwszy polski film nad filmy!
KROPKA NAD i
Role główne: **LILI ROMSKA** Polska Liljana Gish **Stefan Szwarc** **Bianca Dodo**

Kino „UCIECHA“
ul. Dąbrowskiego Nr. 12.
Od środy 5 do soboty 8 września r. b.
Początek o 5, w soboty o 4, w niedzielę o 3, Ostatni seans o g. 9.

Zakończenie filmu p. t. **„Ślad na śnieżnej pustyni“** 3 i 4 serja ze streszczeniem I i II serji w 16-tu dużych aktach p. t.
UMARŁY czy ZAGINIONY? 16 aktów dalszych przygód wśród śnieżnej pustyni Jukonu. W rolach gł. bohaterska para narzeczonych **Ruth Roland i Bruce Gordon**
Z powodu dużych kosztów dzierżawy obrazu ceny miejsc podwyższone: Krzesło 1,70 gr., Loża 1,75 gr. Sala wentylowana i odświeżona

U KOBIET W CIĄŻY I MŁODYCH MATEK stosowanie naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka Józefa“** wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszek. — Główni przedstawiciele współczesnej ginekologii wskazują na wodę „Franciszka Józefa“ jako na środek działający w większości wypadków wyjątkowo szybko, pewnie i bezboleśnie. Żądać w aptekach i drogerjach.

Co usłyszymy dziś przez radjo?

SOBOTA, 8 WRZEŚNIA.
Warszawa — fala 1111 m. moc 10 kw.

11'00—13'00 Trans. z Częstochowy. Suma pontyfikalna odprawiona przez J. Em. Prymasa Augusta Kardynała Hlonda. 5-te kazanie pt. Matka Boska a Eucharystja święta — wygł. J. E. ks. Biskup Lisiecki. 13'00—13'10 Sygnał czasu, hejnał, kom. — 13'10—15'00 Przerwa. 15'00—15'20 Kom. oraz nadpr. 15'20—17'00 Przerwa. 17'00—17'25 Koło polonistów studentów Uniw. Warsz. — wygł. p. T. Burakowski. 17'25—17'50 Lotnictwo jako czynnik potęgi i dobrobytu państwa — wygł. pułk. M. Pietraszek. 17'50—18'00 Przerwa 18'00—19'00 Program dla dzieci. 19'00—19'20 Rozm. 19'30—19'55 Radjokronika — wygł. dr. M. Stępowski. 19'55—20'05 Kom. roln. 20'05—20'15 Nadpr. i kom. 20'15 Koncert popularny. 22'00—22'05 Sygnał czasu, kom. — 22'05—22'20 Kom. PAT. 22'20—22'30 Kom. i nadpr. 22'30—23'30 Trans. muz. tan.

NIEDZIELA, 9 WRZEŚNIA.
Warszawa — fala 1111 m. moc 10 kw.

11'00—13'00 Kongres Eucharystyczny w Częstochowie. Trans. z Katedry Częstochowskiej pod wezwaniem św. Rodziny. Suma pontyfikalna celebrowana przez J. E. ks. Metropolitę Sapiehę. Kazanie — Chrystus Eucharystyczny, Kapłan i Kościół — wygł. J. E. ks. Biskup Okoniewski. Podczas sumy pontyfikalnej chóry Katedralne wykonają z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej pod dyr. prof. Kowalskiego „IX Mszę“ — Brosiga, op. 44. 13'00—13'10 Sygnał czasu, hejnał oraz kom. 13'00—14'55 Przerwa. 14'55—15'00 Kom. meteor. 15'00—15'20 Badanie budżetów drobnych gospodarstw. — wygł. inż. S. Antoniewski. 15'40—16'00 Najnowsze wiadomości i wskazania rolnicze — wygł. p. S. Mędrzecki. 16'00—18'00 Trans. z Jasnej Góry (D. C. Uroczystości Kongresu Eucharystycznego): a) Kazanie pt.: Chrystus - Robotnik — wygł. J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina, b) Przemówienie J. E. ks. Kardynała Kakowskiego, c) Przemówienie J. E. Nuncjusza Apostolskiego Monsignore Marmaggi, d) Zakończenie Kongresu: Te Deum i Boże, coś Polskę. 18'00—18'30 Przerwa. 18'30—18'50 Rozm. 18'50—19'15 Powołanie narodu amerykańskiego — wygł. dr. Wł. Wayda. 19'15— wygł. prof. A. Janowski. cmfwypetaoi 19'45 Przerwa. 19'45—20'10 Wycieczka angielska w Polsce — wygł. prof. A. Janowski. 20'15 Koncert ork. Filh. Warsz. 22'00—22'05 Sygnał czasu, kom. 22'05—22'20 Kom. PAT. 22'20—22'30 Kom. oraz nadpr. 22'30—23'30 Trans. muz. tan.

PONIEDZIAŁEK, 10 WRZEŚNIA.

12'00—13'00. Muz. z płyt gram. 13'00—13'10. Sygnał czasu, hejnał, kom. 13'10—15'00. Przerwa. 15'00—15'20. Kom. 15'20—16'30 Przerwa. 16'30—16'45 Tygodniowy przegląd komunikacyjny — wygł. p. T. Strzetelski. 16'45—17'00 Przerwa. 17'00—17'25 Program dla dzieci. 17'25—17'50 Uniwersytet ludowy w Polsce — wygł. dr. E. Nowicki. 18'00—19'00 Muzyka taneczna. 19'00—19'20 Rozm. 19'20—19'30 Przerwa. 19'30—1955 Lekcja jęz. franc. 19'55—20'05 Kom. Kom. roln. 20'05—20'15 Chwilka lotnicza — wyp. red. J. Osiński. 20'15 Koncert ork. Filh. Warsz. 22'00—22'05 Sygnał czasu, kom. 22'05—22'20 Komunikaty PAT. 22'20—22'30 Kom. oraz nadpr.

SOBOTA, 8 WRZEŚNIA.
Katowice — fala 422 m. moc 12 kw.

8'30—13'00 Trans. Kongresu Eucharystycznego z Częstochowy. 8'30 Msza św. dla wojska i wojskowych organizacji. 3-e kazanie. Chrystus Pan i żołnierz — wygł. O. Alfons z Zakonu OO. Paulinów. 9'30 Msza św. dla młodzieży szkolnej. 4-te kazanie: Chrystus Eucharystyczny a młodzież — wygł. J. E. ks. Biskup Tymieniecki. 11'00 Suma pontyfikalna odprawiona przez J. Em. ks. Prymasa Kardynała Augusta Hlonda. 5-te kazanie: Matka Boska a Eucharystja św. — wygł. J. E. ks. Biskup Lisiecki. 16'40—17'00 Kom. Polsk. Zw. Zrzesz. Gosp. Woj. Śl. 17'00—17'25 Nadpr. 17'25—17'50 Znaczenie lotnictwa sanitarnego i jego organizacja — wygł. kpt. dr. K. Michalik. 18'00—19'00 Trans. z Krakowa. 19'00—19'20 Rozm. 19'20—19'30 Przerwa. 19'30—19'55 Trans. z Warszawy. 19'55—2005 Kom. roln. 20'15—22'00 Trans. koncertu z Warszawy. 2200—22'30 Sygnał czasu oraz kom. 22'30—23'30 Trans. muz. tanecznej.

NIEDZIELA, 9 WRZEŚNIA.
Katowice — fala 422 m. moc. 12 kw.

11'00—13'00 Kongres Eucharystyczny w Częstochowie. Trans. z Katedry Częstochowskiej pod wezwaniem św. Rodziny. Suma pontyfikalna celebrowana przez J. E. ks. Metropolitę Sapiehę. Kazanie — Chrystus Eucharystyczny, Kapłan i Kościół — wygł. J. E. ks. Biskup Okoniewski. Podczas sumy pontyfikalnej chóry Katedralne wykonają z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej pod dyr. prof. Kowalskiego „IX Mszę“ — Brosiga, op. 44. 13'00—16'00 Przerwa. 16'00—18'00 Trans. z Jasnej Góry (D. C. Uroczystości Kongresu Eucharystycznego): a) Kazanie pt.: Chrystus - Robotnik — wygł. J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina, b) Przemówienie J. E. ks. Kardynała Kakowskiego, c) Przemówienie J. E. Nuncjusza Apostolskiego Monsignore Marmaggi, d) Zakończenie Kongresu: Te Deum i Boże, coś Polskę. 18'50—19'15 Trans. z Warszawy. 19'15—19'35 Rozm. 19'45—20'10 Trans. z Warszawy. 20'15—22'00 Trans. koncertu z Warszawy. 22'00—22'30 Sygnał czasu oraz kom. 22'30—23'30 Trans. muz. tan.

PONIEDZIAŁEK, 10 WRZEŚNIA.

16'40—17'00. Kom. Polsk. Zw. Zrzesz. Gosp. Woj. Śl. 17'00 — 17'25. Transm. z Warszawy Program dla dzieci. 17'25—17'50 Ogrodnik śląski — wygł. p. Wł. Włosik. 18'00—19'00 Trans. muz. tanecznej. 19'00—19'20 Rozm. 19'20—19'30 Kom. Strażactwa l. 19'30—19'55 L'etat actuel de la vie agricole polonaise contemporaine — wygł. p. E. Konopka. 19'55—20'05 Kom. roln. 20'15—22'00 Trans. koncertu z Warszawy. 22'00—22'30 Sygnał czasu i kom.

Z okazji **10**-cio letniego jubileuszu istnienia firmy
urządzam
14 tanich dni jubileuszowych 14
Aby dać Szanownej Klijenteli możność korzystnego nabycia wszelkich towarów jesiennych i zimowych udzielam
do 14-go września włącznie
Kołdry, Kapy, Firanki Chodniki i Dywany
15% rabatu
Wełny mundurkowe, paltowe, Jedwabie oraz bieliznę stołową
firma **I. RZĄSIŃSKI**
II Aleja 29 tel. 3-18 CZĘSTOCHOWA tel. 3-18 II Aleja 29
Proszę się przekonać !!

„PLUTOS“
ZAWSZE ŚWIEŻE
CENY FABRYCZNE
„PLUTOS“ Czekolada
„PLUTOS“ Karmelki
„PLUTOS“ Landrynki
„PLUTOS“ Wiosenne
SOLIDNA OBSŁUGA
W sklepie fabrycznym „Plutos“ S. A. Panny Marji 21
2 razy w tygodniu świeża czekolada

W najlepszy sprzęt **Radiowy** wyposażyć się można w firmie **F. Błachowicz i Syn** w Częstochowie, ul. Kościuszki Nr. 8 tel. 268. Tamże imformacje i ładowanie akumulatorów

WYTWÓRNIA INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH

STEFAN MALKO
W CZĘSTOCHOWIE
ul. Piłsudskiego № 11.
Poleca:
w wielkim wyborze skrzypce, mandoliny, gitary, gramofony etc. oraz części do wszelkich instrumentów muzycznych.

Nauka gry na fortepianie, skrzypcach i przedmiotów teoretycznych. Przygotowanie z muzyki śpiewu do egzaminów nauczycielskich dla szkół średnich i powszechnych.
F. Witeszczak
prof. muzyki
Aleja 11-ga Nr. 38

Wytwórnia Pojazdów i Karoserji
Władysław Müller
CZĘSTOCHOWA
ul. Miedziana Nr. 25
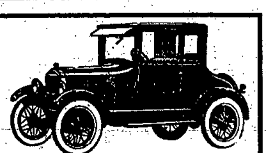
Specjalność:
budowa karoserii osobowych autobusów i ciężarowych. Budowa nowych pojazdów konnych. Lakierowanie i wewnętrzne wykonanie samochodów i ekwipaży.

KONCESJONOWANA 4-KLASOWA SZKOŁA ELEMENTARNA
oraz **PRZEDSZKOLE**
z prawami szkół państwowych
STANISŁAWY LIGĘZÓWNY
w Częstochowie, ulica Kościuszki 9. Telefon Nr.
Przyjmuje zapisy dzieci codziennie od g. 10-12 i od 15-17.
Rozpoczęcie roku szkolnego 1 września.

Kronika handlowa.

— Fabrykacja czekolady.

Produkcja i sprzedaż w drugiej połowie sierpnia wzmogły się wskutek chłodów oraz zbliżającego się sezonu jesiennego, gdyż hurtownicy zaopatrują się w wyroby cukiernicze i czekoladowe. Daje się zauważyć zmniejszenie napływu protestów.

— Rynek cukru.

Na światowych rynkach cukrowych panuje od kilku miesięcy tendencja zniżkowa, wywołana z jednej strony pomyślnymi horoskopami na zbiór trzciny cukrowej i buraków, z drugiej strony spadkiem spożycia cukru w Stanach Zjednoczonych A. P.

Dowóz cukru trzcinowego na rynki europejskie zwiększył się, co pogarsza w wysokim stopniu konjunkturę eksportową naszego przemysłu cukrowniczego. To też wywóz cukru z Polski spadł ostatnio do minimum. Pocieszający jest natomiast wzrost konsumcji wewnątrz kraju.

Podczas kampanji tegorocznej (od października do czerwca) sprzedano na rynku wewnętrznym — 241,000 ton (w r. zeszłym tylko 214,000 ton), eksportowano natomiast tylko 146,000 ton, gdy zeszłego roku eksport wynosił 205 tys. ton. Zapas lipcowy r. b. wynosił 110 tys. ton., w r. 1927 — 89,000 ton.

— Dyskonto prywatne.

Narzekania na trudności w dyskontowaniu prywatnem weksli nie ustępują. Banki prywatne przyjmują do dyskonta weksle z terminem conajwyżej 4-miesięcznym, obecnie zaś krąży mnóstwo weksli z terminami o wiele dłuższemi, których nie można zdyskontować. — Pokątni dyskonterzy żądają tak wysokiego procentu za dyskonto, że kupcy nie mogą kalkulować cen.

— Z przemysłu naftowego.

W górnictwie naftowem w ostatnich czasach dało się zaobserwować pewne ożywienie. Dotyczy to zwłaszcza ruchu wiertniczego i wzrostu zainteresowania terenami w Mraźnicy, gdzie dokonano w końcu lipca kilku znaczniejszych dowierceń (Szyb VII. „Galicja“ osiągnął produkcję 10 cystern na dobę, podobnie w Tustanowicach szyb Stateland „Premiera“ daje do 8 wagonów dziennie).

Cena ropy trzyma się na poziomie 195 dolarów za wagon jakości Borysław—Tustanowice. Ustabilizowane rówineż pozostają ceny gazu i gazoliny.

W przemyśle rafineryjnym bez zmian. Zbliżający się sezon jesienny i zimowy zapowiada zwiększenie zbytu.

— Przemysł kosmetyczno - perfumeryjny.

Obroty w sierpniu r. b. równają się obrotom w sierpniu r. ub. Naogół pozostały dotychczasowe ujemne objawy, jak brak gotówki, przeciąganie terminów płatności zobowiązań wekslowych, rozrzedzenie kapitału inwestycyjnego, przy obniżeniu siły konsumcyjnej.

Nowe przepisy o przeróbce i handlu wyrobami spirytusowemi utrudniają byt przemysłu perfumeryjno - kosmetycznego, który już od dawna pracuje w warunkach anormalnych.

BACZNOŚĆ SZOFERZY!
W sobotę dn. 8 / IX—28 r. o godz. 8-ej wiecz. **Zebranie Ogólne** w Resursie Rzemieślniczej, Aleja 9. i Sprawy ważne, zamiana praw jazdy inne
ZARZĄD.
2047

Nowopowstała w Częstochowie
wytwórnia trykotaży
wyrabia z wełny czesankowej, gustownie farbowanej, kostjumy, swetry, kamizelki, sukienki, ubranka dziecinne, paltociki, golfy sportowe, pull-over, eskimos i t. p.
Po cenach fabrycznych i konkurencyjnych.
Przyjmuje się obstalunki
Firma „RUNO“
W CZĘSTOCHOWIE
ul. Strażacka 16 (róg Ogrodowej).

Do wynajęcia w III Alei dom nowy
5 pokoi 2 pokoje z kuchniami, Sklep.

NA IMIENINY
MARJI
piękne upominki nabywać można
w SKLEPIE
„Gońca Częstochowskiego“
II Aleja 26.

HUMOR i SATYRA

W biurze policyjnem.

—Zgubiłem flaszkę rumu, może ją ktoś przypadkiem tutaj przyniósł?

— Flaszki nie, ale tu chrapie uczciwy znalazca.

Gada samo do siebie.

Państwo Dulscy, mają lokatora, który posiada radjo z głośnikiem. Pewnego wieczoru lokator wychodzi z domu i przez roztargnienie zostawia nastawiony głośnik.

— Marysiu! woła pani Dulska — zajrzyj no do pokoju pana Pikulskiego, ktoś tam wszedł.

Marysia wraca po chwili:

— Niema nikogo, tylko radjo gada samo do siebie.

Nieporozumienie.

— Czy pani mogłaby wyjść zamąż za głuptasa, który nie ma nic prócz pieniędzy?

Ona zażenowana: — Pańskie pytanie przyszło tak nagle...

Dyrektorska praca.

— Panie dyrektorze — dlaczego pan na mnie tak krzyczy?

— Na kogoś krzyczeć muszę — przecież muszę coś robić...

Przenieś!

— Tatusiu, wyraz „bliźniaczki“ nie chce się zmieścić na tej stronicy w całości.

— To przenieś jednego z nich na drugą stronicę.

NAJWIĘKSZY W CZĘSTOCHOWIE

MAGAZYN BŁAWATNO-KONFEKCYJNY

JERZEGO CHOLEWICKIEGO

II-ga ALEJA Nr. 23.— TELEFON Nr. 25.

Poleca na nadchodzący sezon jesienno-zimowy:

Materjały garniturowe, spodniowe, paltotowe, kostjumowe, sukniowe, na mundurki, szkolne, mundury wojskowe. **Jedwabie, Welwety. Płótna** pościelowe, bieliźniane, fartuchowe. **Firanki,** kapy, obrusy, serwety, narzuty, pledy, koce, chustki, kołdry watowane własnego wyrobu. **Flanele,** baje, drelichy. **Bieliznę** damską i męską bezkonkurencyjnej marki **„Wawel". Bieliznę trykotową. Poollovery. Krawaty,** skarpetki, szelki, getry, podwiązki, spinki i t. p. Nowozaprowadzony dział **rękawiczek** damskich i męskich. **Specjalność** pasiaki oryginalne łowickie.

Niebywały wybór. — Przystępne ceny. — Dogodne warunki kredytowe. — Szybka i uprzejma obsługa.

Urzędnicy państwowi i komunalni korzystają z kredytu za okazaniem legitymacji.

Roczne KURSY HANDLOWE
i Półroczne Buchalteryjne
R. GERMAN - SZUMACHEROWA
przyjmuje zapisy kandydatów(ek)
Kancelarja czynna przy ul. Dąbrowskiego Nr. 5-a mieszk. 5 II-gie piętro, front
Tamże Szkoła Pisania na maszynach.

Łamigłówka wyrazowa № 112

ułożył **„Car"**

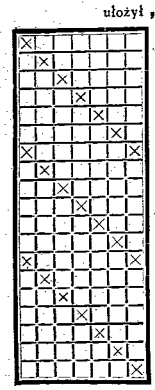

Ułożyć 19 wyrazów, tak, aby litery stojące na miejscu krzyżyków, czytane z góry na dół, złożyły nazwę wielkiej uroczystości religijnej.

Znaczenie wyrazów: 1. Kompozycja do śpiewu; 2. Polak w jęz. martwym 3. Rodzaj hiszpańskiej lutni; 4. Oddział wojska; 5. Znakomity poeta grecki; 6. Syn Agamemnona; 7. Wydatek, koszt inaczej. 8. Znakom. poeta rosyjski; 9. Roślina silnie pachnąca, używana przeciw molom; 10. Obszary łąk mokrawych na Rusi; 11. Scena, inaczej; 12. Lampart, inaczej; 13. Wyspy archipelagu greckiego; 14. Zamach zbrodniczy na czyjeś życie lub wolność; 15. Małżonek bogini Izydy w II przyp. 16. Słynny wynalazca radja; 17. Znakomity astronom angielski; 18. Historyk polsk. XIX w. 19. Łakocie, przysmaczki.

Rozwiązanie powyższej łam. wyr. nr. 112 nadsyłać do Redakcji „Gońca Częstochowskiego" do dnia 12-go b. m., przyczem uprzejmie prosimy o zaznaczenie na kopertach, że zawiera rozwiązanie szarady.

Za dobre rozwiązanie Redakcja wyznaczyła trzy nagrody: 1) powieść dwutomową, 2) powieść jednotomową i 3) pocztówki artystyczne.

Nagrody rozdane zostaną drogą losowania.

Rozwiązanie szarady № 111

IGNACY PADEREWSKI

1) Ibanez
2) Galvani
3) Nordenskjoeld
4) Araukarja
5) Celina
6) Yukon
7) Paproć
8) Akacja
9) Dyonizy
10) Edison
11) Rydz
12) Elbrus
13) Wilżyna
14) Serce
15) Kazuar
16) Isfahan.

Dobre rozwiązanie szar. syl. nr. 111 nadesłało 22 osób.

Przez losowanie nagrody otrzymują: I— (powieść dwutomową: „Hasła", Gruszeckiego) p. **Irena Cyganowska,** ul. Kościuszki 33, II — (powieść jednotomową: „Z oparów krwi", Kalinowskiego) p. **W. Szproch,** ul. Dąbrowskiego 17, III — (pocztówki artystyczne) p. **Marceli Dewudzki,** ul. Mickiewicza 25.

Wymienione powyżej osoby proszone są o przybycie do Redakcji naszego pisma do godziny 2-ej pp. (II Aleja 52-, celem odbioru nagród.

Na SEZON SZKOLNY

Na SEZON SZKOLNY

CYRKLE

szkolne, techniczne, precyzyjne i inżynierskie.
SUWAKI rachunkowe, Deski i Stoły rysunkowe
MIKROSKOPY naukowe, Aparaty projekcyjne.
PIÓRA WIECZNE Waterman'a poleca:
MAGAZYN OPTYCZNO-TECHN.
G. GERLACH - Warszawa, Ossolińskich 4.

Chorągiewki
na uroczystości
EUCHARYSTYCZNE
Narodowe i Papieskie
nabywać można w sklepie
„Gońca Częstochowskiego"
II-ga Aleja 26.

Teczki szkolne
i
Pantofle gimnastyczne
poleca
F. PRAPORT, Aleja 8
Po cenach niskich.

LEKARZ DENTYSTA
G. AJDELMANÓWNA
1966 przeprowadziła się
na ul. II Aleja 20, II brama, telef. 765
i przyjmuje w godzinach: 9—4 i 6—7.

MATERJAŁY BUDOWLANE
Cement, Gips, Papę, Smołę, Karbolineum, trzcinę, kafle żelastwo, farby i pokosty
sprzedaje najtaniej
D. BERKOWICZ
Częstochowa, ul. Kościuszki 45
0293

LEKARZ - DENTYSTA
MICHAŁ GREJNIEC
I-sza Aleja Nr. 10 Telefon Nr 2-50.
Przyjmuje codziennie od 9-1 od 3-7 w
Choroby zębów i jamy ustnej
ZĘBY SZTUCZNE 1813

BYT ZAPEWNIONY
KURSY SAMOCHODOWE
H. PRYLIŃSKIEGO
Warszawa, Aleje Jerozolimskie 27.
Samochody szkolne o **podwójnej kierownicy patent światowy,** ułatwiającym i przyspieszającym naukę.
Szybkie i gruntowne nauczanie.
Opieka i mieszkanie dla przyjezdnych.
KURSY zawodowe i dżentelmeńskie.
Gwarancja otrzymania prawa jazdy.
0195

ZAKŁAD RYMARSKO-GALANTERYJNY
A. PIECHOCKI w CZĘSTOCHOWIE
Poleca na sezon szkolny
tornistry i teki skórzane i brezentowe oraz przybory podróżne
— — i skórzaną galanterję z własnej pracowni. — —
Pracownia: ul. Śląska № 4, Sklep: II Aleja № 31.
PRZYJMUJE SIĘ OBSTALUNKI I REPERACJE.

61) MARJA Z. SCHWARTZ.

PASIERBICA

„Około północy drzwi się otworzyły i Halfdan wszedł do pokoju.

„Nie ruszałam się wcale a zasunięta firanka ukryła mnie przed jego wzrokiem. Halfdan przystąpił ostrożnie do łóżka żony, popatrzył długo na jej blade, głęboką boleść wyrażające oblicze.

„Nadszedł poranek, a z nim zbudziła się moja biedna matka z całem poczuciem swego nieszczęścia Przez całą noc oka nawet nie zmrużyłam.

„Halfdan przyszedł pod drzwi sypialni, prosząc o otworzenie takowych i o jedną tylko chwilę rozmowy; lecz jak tylko matka kroki jego i pierwsze dźwięki głosu posłyszała, zerwała się, oświadczając, że w żaden sposób widzieć go nie może Przymuszoną byłam wyjść do niego by mu tę odpowiedź oznajmić. Spojrzał na mnie z wyrazem niewysłowionej goryczy i zapytał:

— Czy ty ją skłoniłaś do odrzucenia mej prośby?

— Nie — odpowiedziałam, zabierając się do powrotu.

— Powiedz Otylji, że ja koniecznie mówić z nią muszę — rzekł głosem stłumionym.

„Spojrzeliśmy sobie wtedy w oczy. Wyglądał on tak smutny i strapiony, rysy jego tak były zmienione że pewien rodzaj litości uczułam dla niego.

— Widzę, że i ty dotkniętą zostałaś nieszczęściem, jakie na nas wszystkich sprowadziłem! — rzekł do mnie. — Oddałbym całe moje mienie, aby cofnąć smutne wypadki dnia wczorajszego; ale nawet złoto całego świata dokazać tego nie zdoła, nie okupiłbym za nie ani jednej godziny spokoju dla nas. Idź Agdo, i powiedz jej, że muszę się z nią widzieć.

— Dzisiaj niepodobna! — odpowiedziałam. — Niechaj odzyska choć trochę sił straconych, bo teraz jest zbyt słabą, a najmniejsza nieroztropność mogłaby ją zabić na miejscu. Byłoby może największem dla niej szczęściem, czego też gorąco pragnie, ażeby umarła; ale dopóki mogę, będę broniła jej życia.

„Po tych słowach wróciłam do matki, którą znalazłam niezmiernie rozdrażnioną. Zazdrość wywołała nowe z jej strony wyrzuty, żem tak długo z Halfdanem rozmawiała i z tego powodu wynikła powtórna, bardzo bolesna dla mnie scena.

„Potem Halfdan przychodził jeszcze codziennie żądając usilnie widzenia się z żoną, ale ona pod żadnym pozorem zgodzić się na to nie chciała.

„Nie mam odwagi widzieć tego człowieka! — odpowiadała mi krótko i po całych dniach w milczeniu, załamując ręce, przechadzała się machinalnie po pokoju. Ja na krok jej nie odstępowałam.

„Zdawało mi się, że w ciągu tego czasu rozum chyba utracę, zwłaszcza, że nie sypiałam po całych nocach, z obawy, ażeby matka moja w przystępie rozpaczy, nie targnęła się na życie swoje. Boleść jej i smutek wzrastały z każdym dniem prawie, aż w końcu zamieniły się w jakieś odrętwienie.

„Pewnego poranku Halfdan przysłał jej bilet następującej treści:

„Wyjeżdżam. Czy i kiedy powrócę, wiadomo tylko Temu, który losy ludzkie trzyma w swym ręku. Nie chcesz mnie widzieć, więc cóż tu robić będę?

Halfdan".

„Matka moja, jakby piorunem rażona upadła na sofę. Nie płakała, nie skarżyła się; myślałam więc w pierwszej chwili, że umarła i rzuciłam się na nią. Przerażona, wzywałam ją po imieniu, przyciskałam do mych piersi i twarz jej gorącemi okrywałam pocałunkami. Nie słyszała mnie, nie czuła moich pieszczot, leżała martwa jak posąg.

„Nareszcie ocknęła się, a pierwsze słowa, jakie z jej ust wyszły, były:

„Odjechał, odjechał na zawsze!"

„Nastąpiły potem dnie niezmiernie przykre i smutne.

„Niespokojna, jak gdyby go odszukać chciała, krążyła ustawicznie po całym zamku, ogrodzie, parku i nad brzegiem morza. Zaczęłam się lękać o jej rozum i Emilja sprowadziła nam doktora. Ale, ponieważ matka odmówiła stanowczo przyjęcia obcego człowieka, zmuszoną byłam ograniczyć się na opisaniu mu tylko jej stanu. Oświadczyłam mu, że ciężką dotknięta słabością, od pewnego czasu zupełnie po nocach nie sypia, gdy tymczasem we dnie, prześladowana jest ustawicznie jakąś niespokojnością, która jej ani chwili na jednem miejscu zabawić nie pozwala. Doktór zapisał jej proszki, które co wieczór dawałam i przy ich użyciu miała już przynajmniej noce spokojniejsze.

„Upływał tak tydzień za tygodniem, a nie przedstawiał nam się żaden promyk nadziei lub pociechy. Nieszczęśliwa matka moja zaprzestała nareszcie i tego ustawicznego błąkania się z jednego miejsca na drugie i siedząc w swoim pokoju zawsze prawie milcząca, była istnym obrazem nieuleczalnej boleści i smutku. W sierpniu, pewnego pogodnego popołudnia dała się nakłonić do przechadzki w ogrodzie. Oparta na mojem ramieniu, nie wyglądała wprawdzie na ciężko chorą, jednakże siły jej były tak wycieńczone, że cała postać była zaledwie cieniem tej, jaka nas dawniej wdziękami swemi zachwycała. Dziesięć lat życia nie byłyby w niej takiej zmiany zrządziło, jak te kilka tygodni.

„Powietrze było cudne; słońce świeciło jasno i mile, od morza wiał orzeźwiający wietrzyk, cała przyroda zdawała się nucić jedną pieśń chwały Stwórcy swojemu.

„Od wyjazdu Halfdana matka moja płakać wcale nie mogła, teraz atoli, kiedyśmy dla wypoczynku pod gęstem drzewem usiadły, zalała się łzami. Wsparłszy głowę na moich piersiach, płakała tak rzewnie, jak gdyby za pośrednictwem tych łez wszystkie cierpienia duszy swojej i serca usunąć chciała, i ja płakałam z nią razem. Siedziałyśmy tak, bardzo długo, w tem usłyszałam zbliżające się kroki i podniosłam głowę, by oczy moje osuszyć.

„To Emilja przechodziła, prowadząc za rączkę siedmnio do ośmiu lat dziewczynkę. Jakieś przeczucie szepnęło mi w duszy, że to była córka mojej matki i Halfdana, że on ją przysłał celem złagodzenia o ile można tego rozbratu pomiędzy małżonkami.

(d. c. n.)

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI. Kierownik Literacki JAN BARYLSKI.

Odbito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego".